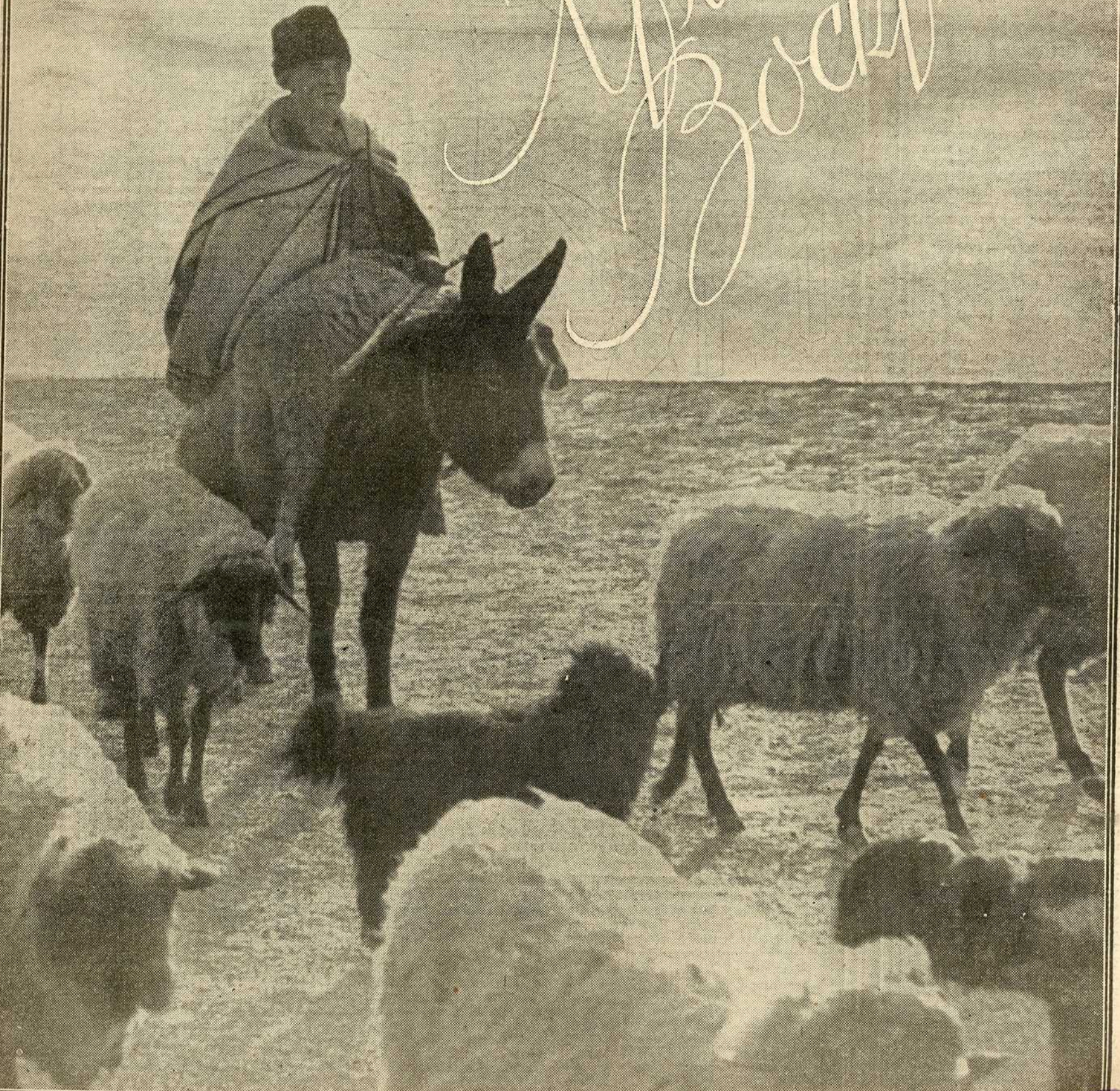

Коло

СПОЈЕНО СА «ДОМОМ И СВЕТОМ»
Недељни илустровани лист

Број 14 са београдским радио програмом
4 Април 1942 Дин. 4

Кришћанос
Богословље

Острва Тихог океана

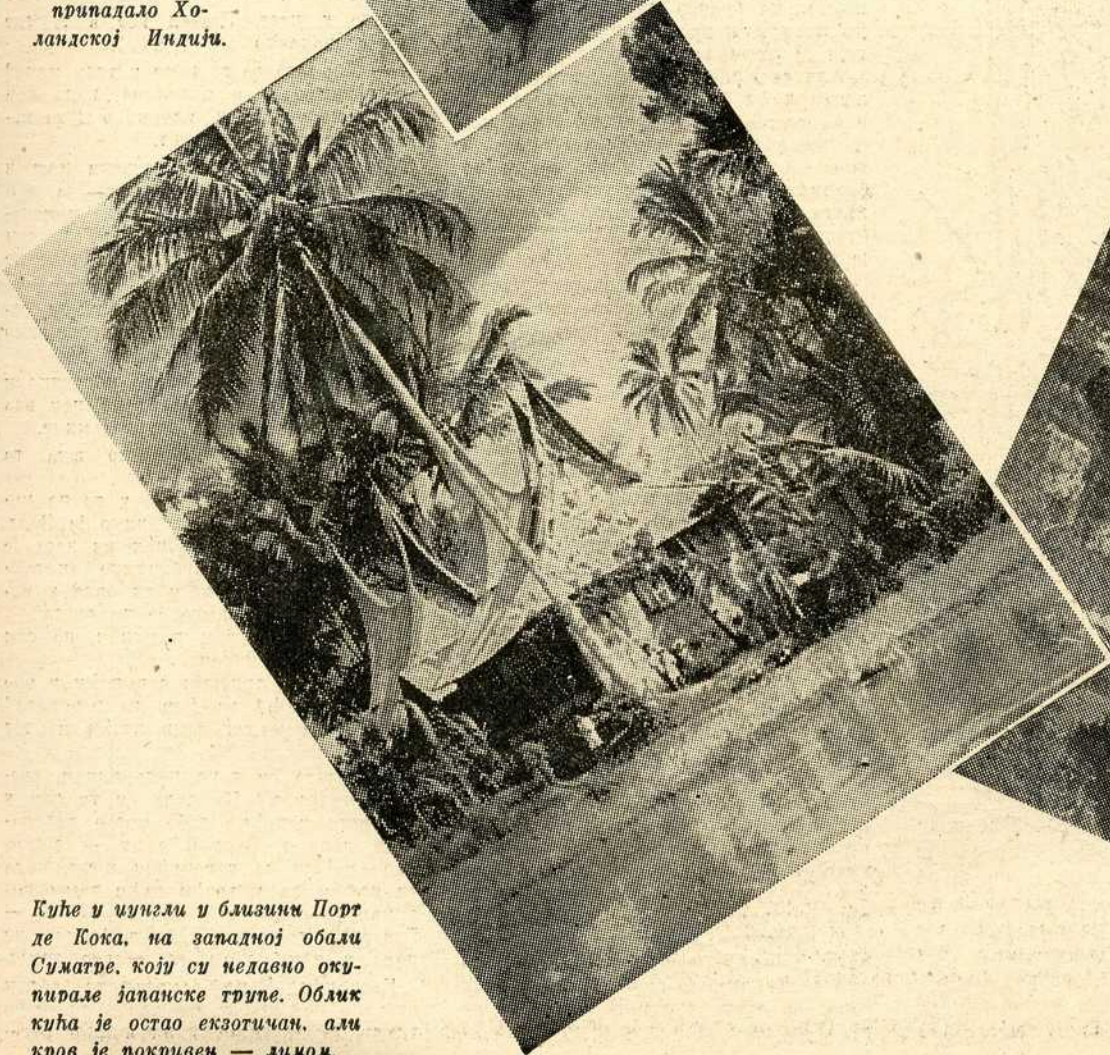
За непуна три месеца рата у Тихом Океану победоносне јапанске трупе заузеле су огромне просторије. Хонконг, Малака са Сингапуром, Суматра, Борнео, Целебес, Тимор, Бали — цело холандско колонијално царство, налазе се већ у њиховим рукама. Заузет је мостобран Аустралије — Нова Гвинеја — и мостобран Индије — Андаманска острва. Рат се приближава стубовима Британског царства: Индији и Аустралији. Доносимо неколико слика које приказују крајеве и људе тих далеких непознатих земаља, острва Тихог океана.

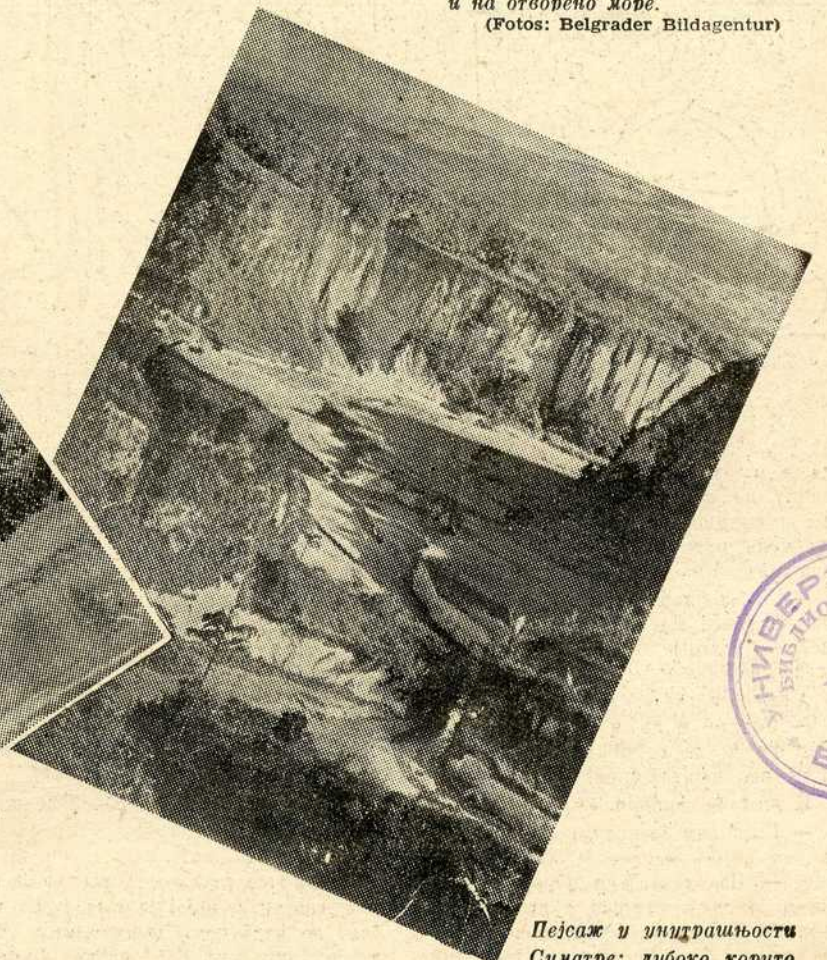
Урођенички чамац којим се урођеници исцвију да исплове и на отворено море.
(Fotos: Belgrader Bildagentur)

Урођеници из Савонга, североисточног дела Суматре, великог острва које је до недавно припадало Холандској Индији.

Куће у шуми у близини Порт ле Кока, на западној обали Суматре, коју су недавно окупирале јапанске трупе. Облик кућа је остао екзотичан, али кров је покривен — лимом.

Пејсаж и унутрашњости Суматре: дубоко корито кроз тропску степену.

Шртва

ПИШЕ: БОРА КЕСИЋ

Шеф криминалне рубрике спустио је слушалицу на свом телефонском апарату и мљасну језиком: „Мња!“ Затим је позвао свог младог и талентованог репортера, који је сматрао себе за „типичног Шерлок Холмса“ и „стручњака за мистерије и велике криминале“ па му рекао:

— Слушајте колега, имам за вас један посао. Просто као наручен за вас.

Шеф криминала знао је како ће да заинтересује свог репортера. Зато је долао:

— Уопште, на први поглед изгледа сасвим проста ствар. Једна продавајчица скочила с моста у Саву...

— Кад?!
— Па свочила синоћ. Што се чудите?

— Невероватно, јер ја не знам!

— Нисам ни ја знао, али сад ми је јавио шеф паробродске полиције. Дакле, не треба да се узрујавате. Слушајте. То дављење не би било ни мало важно. Удавила се девојка па неком ништа. Разочарана, преварена, изневерена... Све то нису никакви разлози. Али има једна случајност.

— Случајност, аха, случајност! То је! — спремао је своје детективске способности млади репортер.

— Дакле — наставио је шеф криминала — случај је хтео да је она дуже времена била у љубавним односима са једним познатим београдским индустријалцем. А тај индустријалац баш сад се налази пред великом афером. Укратко да вам кажем у чему је вил. Потребно је да одете код шефа паробродске полиције и да узмете фотографију те девојке. Материјала ја имам. Ви сте вешт репортер и ја се надам да ћете фотографију врло брзо понети

— За пет минута! — потрудио се млади репортер да изговори ове три речи пре него што је са собом залупио врата уредникове собе.

У аутомобилу његова машта радила је као мотор. Мотор је носно ко-

ла, а машта репортера: „Дакле треба слику по сваку пену извући од шефа полиције. То значи да шеф баш не жели радо да је да. Елем, вешта вештина, брза брзина. То сам ја!“

— Дobar дан господине шефе, и богана како! Да ли има нешто за мене? — Тако је репортер поздравио шефа паробродске полиције.

А шеф њега:
— Седите мало и читајте новине. Сад ћу ја да се вратим. Виће, биће и за вас нешто, биће!

И шеф је изишао.
— Господин извршава фотографију да ми да — мислио је млади репортер. — Извршава али неће извршати. Знам ја да је отишао с другог телефона конкурентнију да позове и њој да да... А, нећемо тако, господине шефе...

Зато је претрес стола шефа паробродске полиције дошао одмах на

ред и гле, тек што је млади репортер подигао прву хрпу аката, а оно се показаше две фотографије једне приче.

— Ту смо, типо! — узвикну млади репортер. — Тачно, две фотографије: једна за наш, а друга за конкурентски лист. Е, па лепо, господине шефе, кад ви хоћете тако ја ћу овако.

И хладнокрвно стави обе фотографије у џеп, а затим неопажено се извуче из канцеларије шефа паробродске полиције.

Сутра дан у биро главног уредника листа ушла једна дама, па уместо „добар дан“ она с врата:

— Господине, ја нисам мртва!
— Нисте, видим — уљудно рече човек — а шта госпођина жели?

А госпођина још гласније:
— Господине, ја нисам извршила самоубиство!

— Нисте чим сте живи.
— Господине, ја сам жива.

Главни уредник изгуби добар тон:
— Па видим, дођавола, да сте живи! Али шта хоћете од мене? Нећете ваљда да ја умрем зато што сте ви живи!

— Нећу господине. Али нисам ни мртва.

— Па видим... видим. Камо среће да не видим! Али...

— Нема ту, господине, никакво „али“! Питам вас јесам ли жива или нисам?

— Ма ко вам каже да нисте живи?
— Ви.

— Ја?!
— Ви, господине!

— Госпођине... да ли сте ви при свести?
— Ја сам при свести, али изгледа да ви то нисте.

— Али ко вам...?

Две групе наших заробљеника

(Снимци: Приватна својина)

Поноћни надничар

Пише: Вернер Милер

Супруга мандарина Ванга била је врло лепа али и врло лакомислена женица која није баш много строго назила на брачну верност, и када би јој ноћу муж изостајао од куће, у по-таји је примала свог драгана у кућу.

Али се једне ноћи муж неочекивано врати кући баш у часу када је уживала гостећи свог драгана. Када млада жена познаде глас свог мужа, ујасно се уплаши и хитро сакри љубавника у један цак прирочица иза врата. Тек потом похита напоље да отвори капију свом мужу. Мандарин је за то време и даље јако лупао.

— Опрости, драги господару, што је твоја робинја тако чврсто спавала, јер се није надала твоме повратку! Та сам си ми казао да ћеш се најраније сутра вратити... — Тек када је то рекла опазила је у своме страху да и њен муж дрхти као прут. И зато му брзо прискочи: — Али за име Бога, шта је то с тобом? Шта се догодило?
— Притом га брзо увуче у кућу.

Ту мандарин удахну дубоко ваздух и сруши се на столицу:

— Ноћас ми замало не оде глава... Мало је фалило па да донесу само још мој леш кући! Помисли само: кришом сам се упуњао код жене трговца Вуа на источној градској капији пошто се Ву већ дуже времена налази на путу. Она ме је позвала ноћас да јој будем гост... И наједном — ко се томе могао надати! — муж се изненада вратио кући... Када се зачула лупа на капији, скочих и очајнички стадох тражити неко скривиште. Најзад натрапах у помрчини у кухињу и сакрих се тамо иза гомиле дрва за отвиште која су била наслана иза врата.

У разговору је трговац ушао у кућу коју му је жена отворила — унатио свећу чија је светлост кроз полуотворена врата долазила чак и до мене у кухињи и неповерљиво стао за-виривати по угловима. Мени је срце

сишло у пете. Најзад уђе и ту где сам се налазио.

— Ха, шта се то тамо у углу миче? — дрекнуо је и изненада, када сам ја, онако у страху, ударио о дрва која су се стала рушити.

Ву дохвати велики куњски нож и хтеде да ме боде кроз дрва — ја скочих, истргох му нож из руке и искочих кроз прозор напоље... Тако сам утекао од сигурне смрти... Иначе не би имала више мужа...

— Онда ми је лако да разумем, господару, што си се тако преплашио — одговори му жена.

Када се мандарин мало повратио и опоравно паде му поглед на цак иза врата, и примети да се овај миче.

Из искуства је већ знао шта то треба да значи...

— Овде се крије неко, у то не може бити сумње, — узвикнуо је Ванг, прискочио и отворио цак из кога је извирила глава љубавника његове жене. — Шта тражиш ти овде у мојој кући? — дрекнуо је на овога.

— Донео сам вам пиринач, па сам хтео да га превејем...

— Јажеш, лупежу; зар ноћу у ово доба... ко ће ти још то веровати? Нећеш ми, мајци, жив изаћи из тог цака!

— Зашто си тако неправичан, свети мандарину? Па када си ти сам у ово исто поноћно доба могао да слажеш дрва у Вуовом дому — зашто онда нећеш да поверујеш мени када ти кажем да у твојој кући вејем пиринач и о њему водим бригу!... — Говорећи то извучао се љубавник из цака и изгубио му се испред очију.

Господин Ванг замишљено обори главу и почеша за ња уха. Али се не усуди да дигне руку на поћног посетиоца своје жене.

Данас објављујемо другу репортажу о животу наших у заробљеништву, коју је написао г. Виктор Петерс, нарочити извештач »Колак«.

Уз кратки приказ, писан као и прва репортажа, изванредно мајсторски и верно, објављујемо и нове слике што их је г. Петерс снимио док се бавио, недавно, у нирнбершком логору.

У истој бараци у којој се налази позориште, налази се и собичак у коме станује шеф музичке секције. Она је сведок марљивог рада. На писаћем столу наслгани су обрачуни последње концертне приредбе, позади стола, на полици на зиду гомила књига и нота. А као украс на зиду велики, шарени плакат: Моцартова глава с годинама 1791—1941. Г. Милошевић је приметио мој радознали поглед и одговара с осмејком:

— Да, ја сам музичар душом и телом. Срећан сам што ми се макар и у логору пружила прилика да се бавим својим послом. Тако смо у току децембра приредили праву мапу „Моцартову недељу“, као и све велике позорнице приликом прославе 150-годишњице славног музичара...

„Моцартова недеља“ наишла је на велики одјек у логору. Јер, баш овде, у логору нашло је свој крај и изазвано непријатељство према Немачкој, вештачки изазвано од једне мале, незнатне групе људи... Сви заробљеници су драге воље користили прилику да упознају један део немачких културних тековина...

Ипак, у главном, музичка секција у логору српских заробљеника претежно гаји српску народну музику. У логору се нашло много не само старих него и нових прегалаца на музичком пољу. Ево, баш у том тренутку у собу је ушао један потпоручник с нотама у руци, да победоносно покаже своју најновију композицију: један нови

Десно — Некада је дириговао операма, а сада, у логору, диригује хором који баш вежба једну српску народну песму, чија је садржина свакако ведра и весела...

Лево — Прошле зиме приређена је у српским заробљеничким логорима „Моцартова недеља“.

Наши у заробљеништву

(Fotos: V. Peters)

Лево — Ко уме да свира, има и у ропству лепу разоноду...

Десно — Бивши диригент београдске опере г. Милошевић студира једну успелу композицију.

српски марш. Моли диригента да му каже своју суд.

— Сада тренутно немам времена, каже му диригент, морам на пробу. Али, ако вам је композиција добра као оне раније, можете бити уверени да ћете је чути на првом концерту...

Присуствовали смо и једној проби хорског певања. Било је баш око подне. Како је већ, под зрацима пролећног сунца прилично топло, проба се одржава напољу. Насмјаних лица поздрављају певачи свог диригента. Види се по свему да уживају у песми и музици, да су им ови кратки тренуци право уживање. Заиста певачи и музичари најсрећнији су међу заробљеницима. По оној: „Но пева, зло не мисли“...

Али има и много других, поред ове ведре оазе, који у разним аматерским занимањима налазе разоноду и прекраћују време у заробљеништву. О њима ћу вам говорити у идућим репортажама.

В. ПЕТЕРС

(Наставиће се)

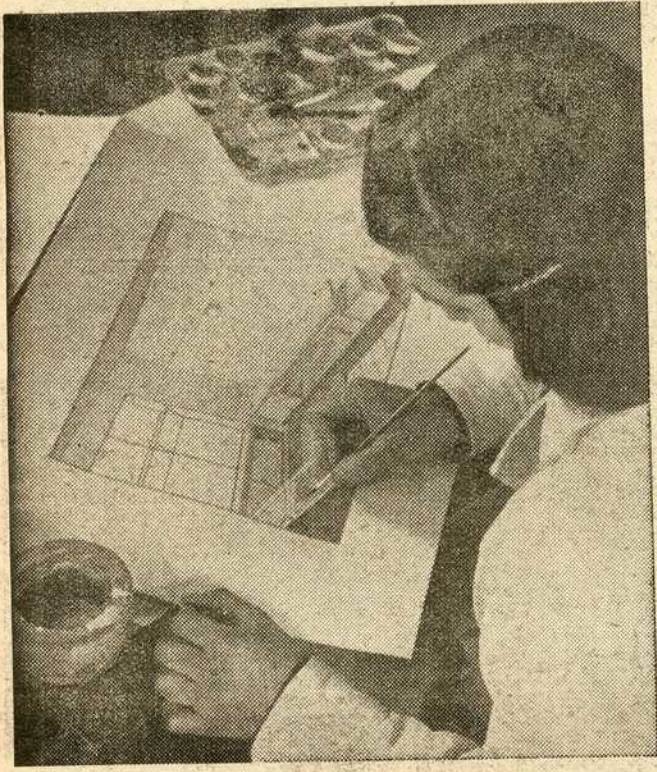
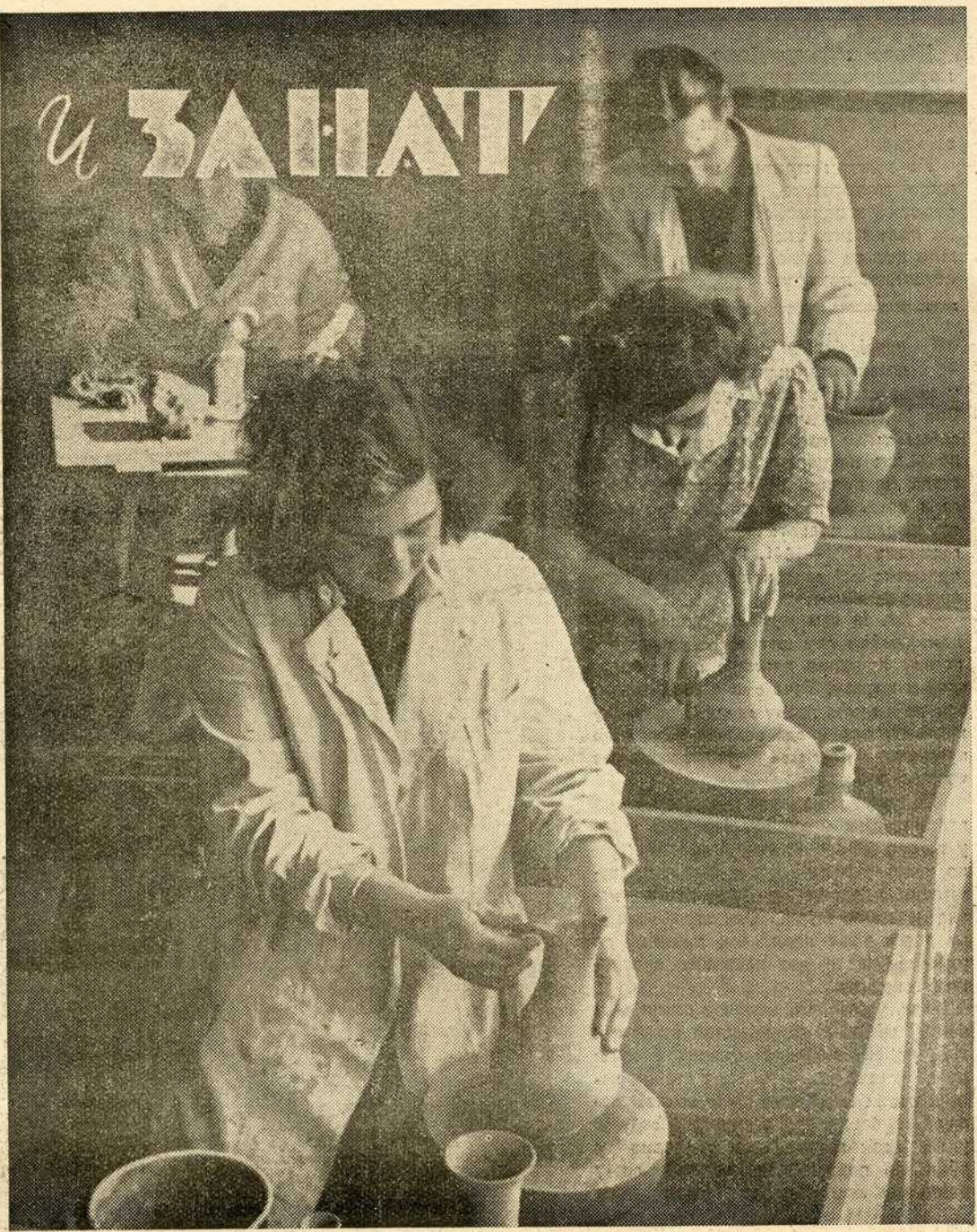
Уметности

У негдашњем дворцу Књаза Милоша, у окриљу Академије ликовних уметности, недавно је наставила свој рад једина наша школа примењене уметности...

У њој многи ученици усавршавају свој таленат, у разним гранама примењене уметности: у декоративном сликању, пртању, у вајању, у архитектури, у керамици, у текстилу и у обради камена...

Давно и давно, осећала се потреба за једном оваквом школом, која би очу-

Десно — Ученици керамичког отсека при ради. (Оснимци: А. Симић)

Лево горе — У отсеку за архитектуру и архитектуру намештаја.

Лево — Ученик сценске уметности на послу.

вала традицију уметничког занатства, нарочито код нас у Србији, земљи богатој народним мотивима, али земљи где су људи можда још увек прилично далеко од савременог духа времена у занатству, те су недовољно упуњени у технику те стране обраде. Отуда су уметнички занати код нас и били почели лагано да пропадају...

Та празнина сада је попуњена. Под урпавом г. Недељковића, затим наставног особља и стручних мајстора ученицима је пружена могућност најсолиднијег рада у потпуно савременом обиму.

Првом годином — општим течајем, ученици се упознају са свим гранама побољане уметности, да би већ у другој години, на њеном самом почетку, изабрали себи сваки свој пут у даљем усавршавању одабране уметности.

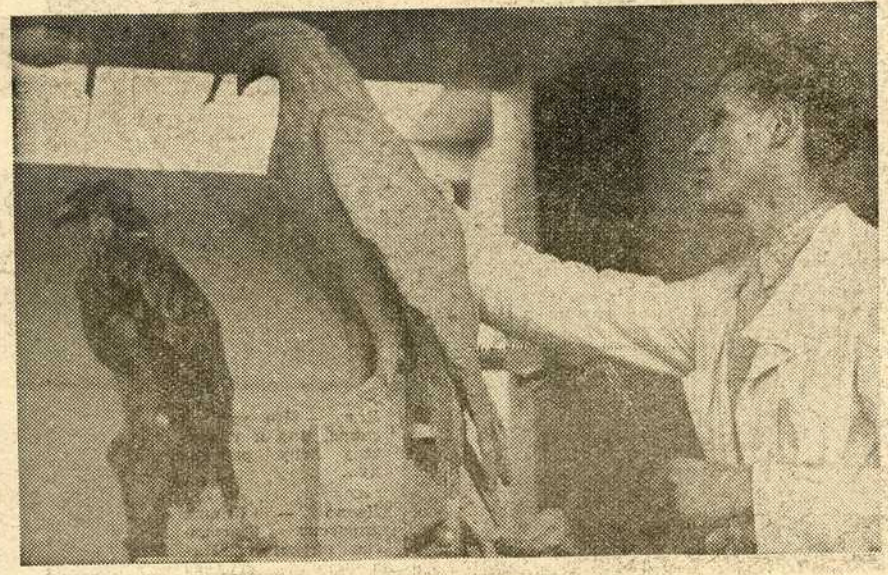
Програм школе је усредсређен на једно: да заинтересоване научи и у-

пути у савремено, модерно, занатство и да од њих учини уметнике — мајсторе.

Ова једина српска школа за примењену уметност већ у почетку свог настављеног рада (који је ратом био прекинут) показује ванредне резултате готово у свим гранама уметничког занатства. Са задовољством можемо чак рећи, да њене течајеве посећују доста прави таленти, од којих се може очекивати да српско, национално уметничко занатство подигну на једну завидну висину...

Стари Књажев Дворац — проширен и подмлађен за потребе школе, — пун је вредних слушалаца-џака, од којих многи, већ у самом почетку свог школског рада, откривају пред нама своје изванредне таленте и своју младалачку вољу да створе нешто своје, нешто српско, нешто што ће бити достојно сваког признања...

П. М

Ученици прве године општег течаја вајају глином по орнаменти.

Млади вајар за штабелајом.

"Просветитељ" С ПЕРИФЕРИЈЕ

Знају га сва деца овог ружног краја жуто обојених кућерина и великих кухних ђубришта на искрају предграва. Читава јата мршавих пегавих деџака и плашљивих девојчица побу у стопу за старим уличним продавцем књига чим се из свог убогог кућерка извуче на улицу.

Седам варљивих пролећа провео је старац „просветитељ периферије“ у том крају продајући књиге на уличном асфалту. Сва његова убога имовина, цела покретна књижара, могла је увек да стане у стари ислужени кофер, толико потрајао да га је могао из предострожности да везује капапом. И сео би ту, на камен, нетренице заглаван негде у млако пролећно небо миловао сувим жиличавим рукама огромну прну браду, а тамне очи, дубоко упале у испијене дупље, влажиле се безбојним болесним сузама... Као да није много марио да ли ће се ко зауставити пред отвореним коферчетом у коме је већ поређао књиге намештајући у први ред оне са шареним корицама. Као да му је сасвим свеједно да ли ће когод купити неку књижицу или ће проћи и не осврнути се. Тутао је, немо заглаван у небо... На асфалту с друге стране улице нестрпљиво је запомагао просјак и готово се разметало оним својим сасушеним патрљцима... Бахат, космат кочијаш који је ту да наишао са својим тањигама одлучно трже узде као да у најмању руку зауставља арапске хате. А слепо сакаато коњче послушно се заустави и невесело се замисли...

Пред старим брадатим продавцем књига раскорачно се човек гојазан и знојав. — Шта продајеш? Раздрљиво кошуљу, а масну шеширчину затурно на потиљак. Као да је било прво потребно да му старац каже шта продаје па тек онда да буде начисто с тим какав еспап има пред собом. — Књиге продајем. Књиге за старо и младо. — Видим — вели човек. — Него, да ли почему ваљају... Узме неку песмарицу, загледа се у шарене корице мичући безгласно лебелим уснама. — Ово су песме... Чини ми се да сам читао... Опљуну калкипрст. Окрену неспротно неколико листова. — Имаш ли нешто — шаљиво? Старац се прену. — Има, има... Ово су досетке мудрог Бертолда. То ти је, пријатељу, човек који је и од свог пара био паметнији. — Знам, знам — одговори човек важно. — Само, реци ми, је ли баш све то тако било како пише у том Бертолду? Човек је пажљиво загледао напратног наказног човечуљка с огромном хризантемом у руници капута. — Живео је — уверава старац. — То знам сигурно... А био је паметнији него што књига каже... Ту је био крај литерарној дискусији. Страхујући можда да је у књизи све измишљено и да би је узалуд купио, човек је био умирен и вољан да узме књижицу. Погледао је још једном старца испод ока, а онда се изгубио. Пролазили људи. Загледали у коферче. Нећкали се. Одлазили. Онда наишао неки болешљив младић. Освртао се. И опрезно ступао у цеп збирчицу необично корисних стихова „Изајава љубави, илити Како момак девојку дозива“. Свешчицу је добронамерно за српску младеж саставио поета „Цветко Т...“ — Купује младеж као луда — прича стари продавац. — Кажу, има лепих песмица... Ако сте нарочито лирски расположени, а осећате да вам сопствено перо није довољно јако, нема шта да бринете. У књижици већ имате готова писма. Ако вам срце обузме племенити гнев љубоморе, довољно је да пренишете читаво писмо и нико вам неће рећи да нисте били искрени. Поготову кал прочита и овакав стих: „Кад те видим да се с другом шећеш, ти ми мозак из главе покорећеш...“ То је што се тиче поезије, не рачунајући неколико књижица стихова неуких песничких полетараца чије су стиховане патње досецле у старчев коферчић. Прозу заступа неко-

лико сановника и документовано израбених ројданника, као и један вечити календар са шареном сликом древног звездочатца који је проникао и неслушене тајне нашег грешног света. И, наравно, опширна повест о љубавним доживљајима лепог наудерисаног Казанове, највећег љубавника старијих и новијих времена, печатана специјално за народ. Збирка би била непотпуна без историје о херојском индијанском поглавци Мувевитој Стрели, кога ни зрно не бије, и легенде о светом Сисоју чијој је сестри Јаво појео деветоро деце, али који, нако се претворно у рибу и птицу, није умакао свечевој освети... То је готово све. Може да се бира. Људи застају. Обраћају се старцу за стручно мишљење. Преврћу књиге...

Старац Још ту седи. Милује дугу браду. Препоручује робу. Чита људима нека внимљивија места не би ли их одобровољно. — Узми, пријатељу, нећеш се кајати — наговара стари продавац. Песмине су лепе, можеш их и жени и деци читати... Ближи се подне. Онај просјак прекопута преместно се у мршав хлад велике ружне куће с опалим лепом. „Просветитељ“ с периферије купио је књиге. Чврсто увезао коферче. И уморно одгатао вукући ноге у тежким дрвеним пипелама, пут оних ђубришта на крају вароши и плавог пролећног неба што се нагло спушта иза врбака на обали реке... П. Поповић

Два Ђида — Два Шапчанина

Одете на благајну Народног позоришта у четвртак да купите улазницу за „Ђида“ који се игра у недељу. Чекате у дугом реду по читав сат док додете до шалтера. А кад додете пред гђу Гошић, она вам љубазно одговори: — Жалим господине, али „Ђида“ је распродан.

— Види молим те! А ја што сам рођена у Богатићу, то нико ништа! Та позоришно-вилајетска расправа трајала је сва док на платну није почео да се приказује журнал. Тек сутрадан, ако случајно наиђете на неко друштво Шапчана (а њих је пуно Београд, према томе није их тешко срести) чућете исту препирку, и то много жучнију. А знате ли за-

Теја Тадић и М. Поповић-Мавил — Ђида (Снимци: А. Симић)

— Већ данас? — Не, јуче, господине! Онда узмете новине и нађете репертоар Уметничког позоришта. Врло добро. Тамо се „Ђида“ игра у суботу. Пожурите на благајну Коларчевог университета, и у себи мислите: „Још боље, гледају га дан раније. А сем тога неки пријатељи ми кажу да је „Ђида“ на Коларчевој одлично изведен. Један ми чак тврди да је много бољи на Коларчевој него у Народном...“ И тако медитирајући стижете пред благајну Коларчеве задужбине. Кад тамо кажу вам: — Извините господине, све је распродано. И ви лено одете у биоскоп. Окренете се и видите за собом како две девојке „дијалогизирају“ као Флаута и виолина у оркестру: те Теја, те Мавил, те Мавил, те Теја... Почне да вас занима та препирка. Мислите да су то два обична човека у спону два различита девојачка укуса. Али тек одједанпут: — Ма, или молим те, какав Ђида! Откуд се тако игра Ђида! То уопште не личи на стилљивог сеоског љубавника из времена илиличне Мачве. — Можеш ти да кажеш шта хоћеш, али Теја је баш тип таквог јунака! — Ју, и ти ћеш то мени да кажеш! Па ја сам рођена у Штитару! То је срце Мачве.

што? — Сасвим проста ствар. Писац „Ђида“ је Мачванин. Радња „Ђида“ одиграва се у Мачви. Миливој Поповић-Мавил („Ђида“ Народног позоришта) је Шапчанин. Теја Тадић („Ђида“ Уметничког позоришта) рођена је у Штитару). Сем тога оба глумца су заједно учили школу у Шапцу, у истом разреду, у истом одељењу, истовремено су у гимназиским дилетантским позориштима чинили прве покушаје глуме, свршили су исту класу Глумачке школе у Београду и данас су искрени пријатељи и неразводни другови. А то шабачка колонија у Београду врло добро зна. И онда немојте да се чудите што вам је тешко доћи на ред да гледате „Ђида“. Шапчани покупују карте још онога дана кад се објави репертоар. Не због тога да би видели који је Ђида бољи: Мавил или Теја? И око тога у шабачкој колонији води се прави крсташки рат. Једни су за Мавила, други за Теју. И тај рат се стално води. И на улици, и у кафанам, и по кућама и на сваком месту. Шапчани себе сматрају за експерте кал је у питању „Ђида“ И нико сад од њих не може да се прошвернује у салу Народног позоришта или на Коларчев универзитет кад се изводи овај популарни Веселиновићев народни комад.

Стара београдска тврђава се буди

Београђани воле свој Калемегдан и то с пуним правом. А стара тврђава је једно од најинтересантнијих места у Европи. Свака епоха европске историје оставила је ту свој траг, антика исто као и Средњи век и ново доба. Римљани, Турци и Немци зидали су град чије су зидине вечно обележје града Београда.

Београђани воле лепа и широка шеталишта, али даље према ресторану иду врло мали број од њих. До цркве Ружнице, још по неко, али даље ретко ко. То је и разумљиво када се узме у обзир рђаво стање стаза и стрмине које мора да пребу.

Али онај мали број људи које је ове године прилично одошело сунце измамило у шетњу, може да доживи мало изненађење. „Тајанствени“ радови су у току већ дуже времена. Велике табле бране приступ на место изграђивања. Види се како огромни ваљци нивелишу земљу, копа се, руше се неке зграде... Шта ли се ту догађа?

Београђане очекује једно велико и лепо изненађење...

Ради се о извођењу једног пројекта који је већ одавно, ма да у другом облику, требало да буде изведен. Пре неколико година, намеравало се да се Олимпијске игре изведу у Београду и тада је један немачки архитекта начинио напрт за стадион. Израђен је гигантски план да се тај стадион изгради на месту између Калемегдана и Дунава. Истовремено је требало да добије други изглед: горе на узвиштини требало је да израсте град музеја, црковски Пантеон, чија купола је надалеко имала да буде значка града, пред непрегледном равницом с оне стране воде. Требало је да она буде круна целог дела. Разуме се да је рат онемогућио извођење ове замисли. Ипак, можда не треба претерано жалити то јер извођење те замисли донело би један фантастични град, али стари Калемегдан а нарочито стара тврђава много би изгубили од својих стародревних лепота.

Данашњи, нови пројект је много скромнији, али је ипак много срећни-

Приликом тих радова нађено је врло много ванредно занимљивих ствари. Наишло се на темеље старог града, и то је било повод за идеју да се на основу тих остатака опет подигне један део старих бедема. Две старе капије које су биле потпуно пропале и затрпане и које су чак и већини Београђана потпуно непознате, рестауришу се сада. Везиваће их један бедем који ће бити завршен старом кулом, тачно на месту на коме је некада стајала стара турска кула. На томе месту откривена је и једна турска кухиња која је са својим белим зидовима прошараним црвеним пиглама несобично интересантна. На томе ће месту, тачно по старом изгледу бити један мали ресторан.

Још један велики ресторан предвиђен је у згради једног стародревног великог магацина који је остављен. Опсја је то врло ружна стара шупа још и данас, али ће убрзо добити нови лик. Споља ће степенице водити на кров који ће бити украшен шареним сунпобранима и свакако ће бити једно од најомиљенијих летњих састајалишта Београђана. И унутрашњи уређај ће бити изненађење за посетиоце. Магацин је још из времена маршала Лаудана. Дивне решетке од кованог гвожђа красе зидове, а тава-

(Снимци: А. Симић)

ницу подупиру огромни сводови и стубови. Све то ће остати онако какво је и давати посебни тон унутрашњости. Али вероватно ове године неће још бити готово грађење. Зато ће бити завршено остало изграђивање: игралишта за тенис и дечија игралишта крај „амама“ који се исто тако рестаурише. И горња тврђава биће улепшана. Не гради се ништа ново али све оно лепо и интересно старо, рестаурише се, руше се војне бараци и горњи плато се претвара у парк и уступа публици.

Огроман је то посао, али је зато успољено више од две стотине радника. Укупно узев око пет стотина незапослених добило је овде посла. Многи од њих су из радне службе која је тиме добила један од својих првих задатака на решавање.

Калемегдан је видео многе туђинске војнике. У току своје историје мењала је тврђава господаре, час освајачки град Истока, час чувар Запада. И когод је изграђивао град, чинио је то у ратне сврхе. И зар не треба сматрати за симбол новог времена у Европи да се сада први пут „град“ подиже не као тврђава већ као културна тековина? И то чине Срби у заједници са немачким властима.

В. П.

је решење које задовољава све захтеве. Најтеже је од свега било решити како да се велики простор под гробеном града ослободи свих оних магацина и барака. Требало је срушити равно тридесет и две зграде. Али је њиховим рушењем добијено толико

материјала да је потпуно планиран цео терен и чак повишен скоро за пола метра.

Већ сада се јасно види како ће отприлике изгледати тај простор; све ће то бити диван парк и то већ за неколико месеци.

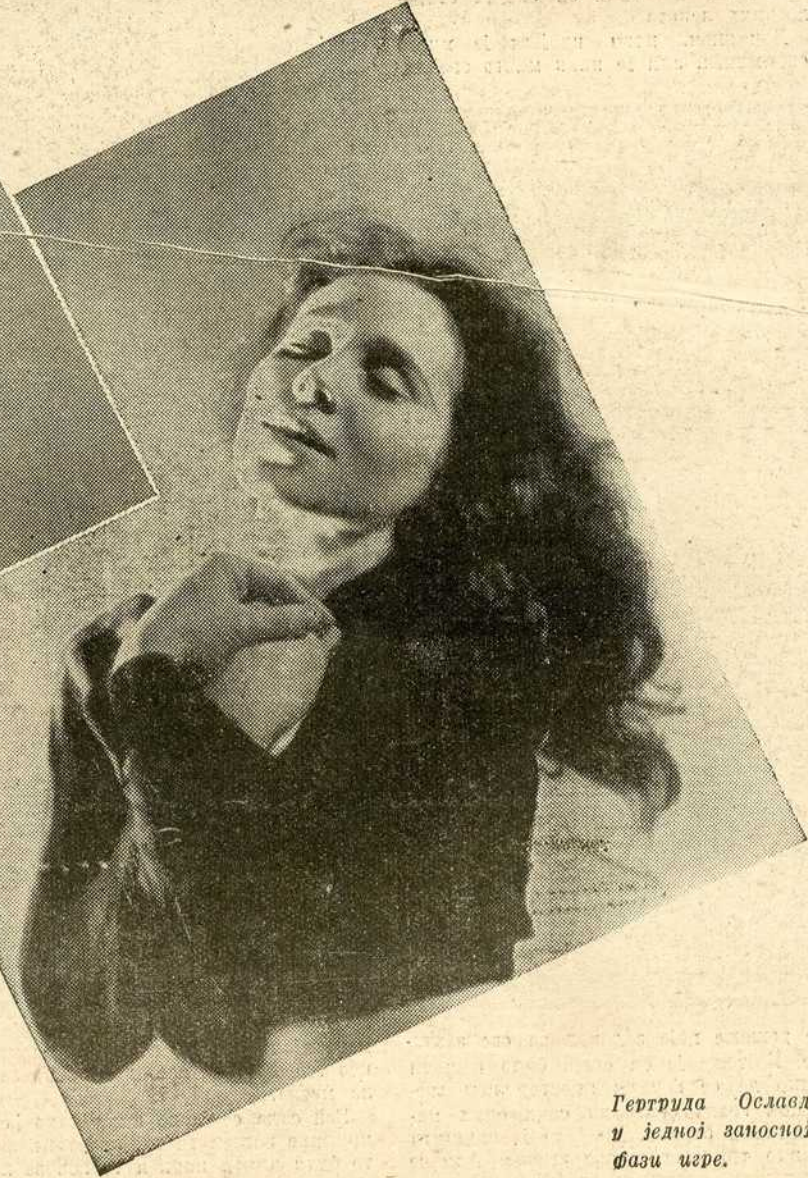

Игра Израз осећаја

Лево — Курт Ланг и Деси Шпис у једном уздржљивом тренутку игре

Јокел Штал у скоку. Пешиви његовог костима лепршају тако да изгледа као да лети

Гертруда Ославл у једној заносној фази игре.

Изражајна сретства игре у главном су пластичне природе. Сретства боје и израза лица, глуме, само су помоћна сретства, у извесној мери замена гласа. Строго схватање игре, међутим, не признаје глуму уопште и

признаје само говор позе и покрета. Тело је само неми па ипак речити израз осећаја а покрет је његов глас. Покрет коме је дато једно сасвим ново, игри прилагођено мерило које се управља само по законима ритмике,

која је основ игре. Помоћу ритма уобличује игра осећања, доживљавања која жели да изрази. Музичке мелодије може да се одрекне, то често и чини, али ритам задржава и њиме уобличује своје реченице. Ритам је тачка, запета и наводни знак играња.

Игра ослобађа чиста осећања њихових оквира више него реч. Она је најближа музици. Зато се њоме често веже у јединствену целину. Музички ритам и ритам тела скандирају заједнички мелодију осећаја, која је или подређена музици или њоме влада. И једно и друго је — игра.

Стакато или балетски скокови рококоа, лебдећи легато Исидоре Дункан, и једно и друго је музика, му-

Десно — *Лизелота Кестер* игра на врховима прстију.

Доле: *Грциозан покрет Илзе Мојтнер* истиче се широким замахом талјине.

зика тела. То је изражавање помоћу покрета, било артистичком игром на врху прстију или меким покретима.

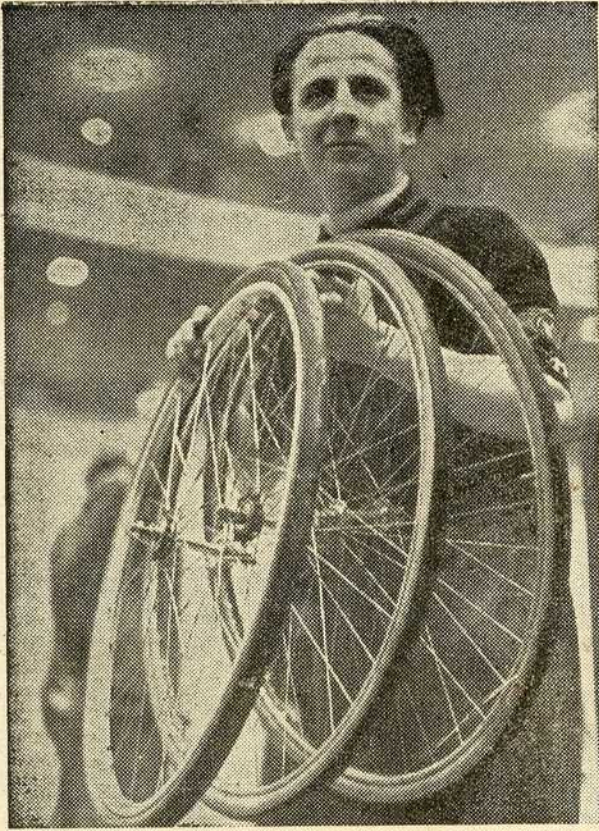
Само покрет не може да иде у бесконачност. Као и пластика тако и игра има своје границе, које је проширују или сужавају према схватањима времена. Неки велики скок може и да пређе ту границу и да опет остане у границама игре као што спада у игру замах сукње или огртача, шуштање свиле.

Чудесна је моћ игре: она захвата од религиозног до чулне екстазе, од уздржљивости до онојности и распуштености. Зато је игра стара колико и само човечанство.

И скок и игри подложен је ритмички. Игра Илзе Мојтнер с маском која укључује сваку мимику и глуму.

(Fotos: Europa Sonderdienst)

БЕЗУМЕНУ

У спорту, уосталом као и у филму и у позоришту, постоји велики број такозваних „незаних јунака“, безумених помагача, чији рад, иако тежак и одговоран, штампа не бележи, публика и не примећује. А без њиховог учешћа ниједно спорто такмичење не може ни да се замисли.

САМО ХРАБРО, ПОБЕДА ЈЕ ТВОЈА!

Гонг је објавио крај девете рунде. Тромим кораком, посрћући, боксер се некако дотетурао у свој угао ринга. Скљокао се на столицу млитаво опруживо руке, завалио уморну главу, затворио очи и прошапутао:

— Ја не могу више!
— Одустаћу!...
— Зар сада, када је победа твоја! — ишчуђава се тренер. — Твој противник је проги. Лево око му је отечено и зато га гађај стално на повређено место. Избегавај клинч и држи га на отстојању. Десни аперкат пласирај што чешће, левом се руком увек покривај пажљиво кад наваљујеш. Само храбро, победа је твоја!

На знак гонга, боксер који је хтео да одустане, наваљује силовито, придржавајући се упуштава тренера добијених за време кратке паузе. Препризан аперкат баца противника на под. Судија броји до десет. Победника носе на рукама. Публика му кличе. А мало даље, у углу ринга, стоји тренер и задовољно трља руке. Њега нико не запажа, нико му не кличе, иако је он уствари морални победник...

ДРУГОВИ, ВИ СТЕ ПОБЕДИЛИ

Стреловитом брзином дојурила су дугачка, сребрнаста кола. Још је мотор тутњао, још су кола клизила друмом, а неколико механичара бадило се на сребрнастог дива. За трен ока завукли су се испод кола. Њихови вешти прсти налазили су шрафове и покретали их чудесном брзином.

Возачу, у међувремену, саопштавају да је досада постигао најбоље време. Али његов ривал је већ стигао и око његових кола послуже чitava чета механичара.

— Готово, напред!
Гуме су промењене, извршене су све потребне оправке, кола могу даље да стартују. Сребрнаста нема губи се уз страшну тутњаву на белом друму...

Одушевљена публика опкољава победника на циљу и обасипа га својим симпатијама. Возач се, међутим, пробија кроз масу до својих механичара. Раширених руку поздравља их:

— Другови, ви сте победили!
Јер да монтери нису за четрдесет секунди брже монтирали гуме него сарадници противника, ништа не би вредело улетати у најопасније кривине највећом брзином. Хармонична сарадња између возачког аса и вештих механичара много пута је донела победу на најтежим аутомобилским тркама.

ПОБЕДА И ОД ЊИХ ЗАВИСИ

Од стартера много зависи да ли ће на кратким пругама бити постављен рекорд или не. Његове команде морају потпуно да одговарају атлетичару, да хармонизирају с његовим припремама за старт. Најмања погрешка онемогућава потпун успех.

На бициклистичким тркама често се дешава да пукне гума. Ако се точкови не замене брзо и спретно губе се драгоцене секунде. А победу често одлучује и десети део секунде!

И у многим другим спортовима одлучују ти „мали“: стартери, извештачи, посматрачи, саветници, менаџери, тренери, повереници, масери, секунданци, технички помоћници. Они олакшавају победу спортским асовима, а сами остају незапажени, непознати, безумени... (Fotos: Belgrader Bildagentur)

Острици-м-м!

Госпа Живка је волела одувек априлске шале, док је њен Саватије више волео друге ствари... Волео, рецимо, да се удвара туђим госпа Живкама и Живкицама и, волео, наравно, то да крије од своје легалне госпа Живке, као змија ноге...

По себи се разуме да је легална госпа Живка мало веровала г. Саватију. Сумњичила га често, превртала му цепове (чим би г. Саватије заспао) чак га потајно и пратила неколико пута, али никада ништа конкретно није могла да утврди. Или како је то госпа Живка сама говорила, никада да га ухвати у „филгранти“.

Велики је био мајстор г. Саватије да сакрије трагове својих авантура, и онда није чудо што му госпа Живка није могла да похвати конце...

Не би му госпа Живка ни похватила конце, можда никада, да није водела априлске шале...

Ранијих година, она би га преварила обично о првом априлу неком наивном шалом (јер г. Саватије никада није водио рачуна о том обичају, пошто је њему, у односу његовом према госпа Живки, бар једном недељно био први април). Ове године, међутим, пало јој напет омет да се нашали о првом априлу, само кад је узела да смисли неку подвалу присетила се г. Саватијеве слабе стране... Сетила се да он воле авантуре, и решила да му приреди једну априлску шалу у том смислу.

И, када је освануо онама први април, она се направила невеста. Ништа није учинила да му да до знања да је први април. Лепо га испратила у канцеларију, а око девет ипо сати, позвала једну своју комшиницу и замолила је да телефонира г. Саватију као непозната дама и да му закаже састанак, код сата на Теразијама... Упутила је тачно како да се понаша на телефону, шта да каже, и дига слушалицу, затражила г. Саватијев број у канцеларији, а када се отуда јавио дубок и меки глас г. Саватија, комшиница је узела слушалицу и прогукала, као гугутка:

— Хало, је ли то господин Саватије на телефону?

— Ја сам! А, ко је тамо?
— Е, чик погодите!
— Да погодим? Верујте, не могу да се сетим тог гласића...

— То, баш нема смисла... Мој глас не можете да познате? Па то је немогуће... Значи да вам се више дама јавља, на побркате гласове.

— Напротив, молим вас... Не јављају ми се... Него, тако, не знам али не могу верујте...

— Јао, господин Саватије... То ме директно врећа...

Г Саватије се као накашља, заћута затим тренутак, па онда одједном, као да се нечег присетно рече:

— А-а-а-а! Па то сте ви, Мазо!...

— Ја сам...

— Ето видите да сам погодно...

— Јесте... Само вам је требало мало да размислите...

— Па наравно да ми је требало кад сте ми се свега један једини пут јавили, и то откада... А, обећали сте да ћете ме звати и да ћете да ме изведете у биоскоп...

— Па како сте госн Саватије?

— Не тако добро као ви!

— Ех, ех... Не претерујте... Толико успеха имате па се још као жалите...

— Успеха! Та, и'те молим вас... Каквог успеха...

— Код нас жена... Немојте да изврдавате и да се браните. Зна се то...

— Немам, на часну реч... Уосталом ето да имам успеха не бисте ми се ви први јавили после пуна три месеца.

— Знам, али чак сам вам се јавила...

— Не кажем... Јавили сте се, фактички, али... то није никакав мој успех...

— Па шта бисте ви сматрали као успех?

— Како шта! Па, рецимо, кад бисте могли да разговарамо лично...

— Па, ми лично и разговарамо.

— Ама то јесте, али онако без жиде... Другим речима, да се лично видимо...

— Па то зависи од вас.

— Пardon... То зависи од вас...

— Како од мене?

— Тако лепо... Дама одређује, а каваљер има да слуша!

— Добро. Онда, можете ли да изиђете из канцеларије?

— Могу. А, када?

— На пример, кроз један сат...

— Могу!

— А, канцеларија?

— Ништа не мари... Служба је служба а дружба је дружба! Дозволићете да нема те канцеларије на свету коју би трампио са једну тако лепу даму као што сте ви...

— А, не плашите се да госпођа, рецимо сазна!

— Која госпођа?

Јадна госпа Живка само што се оневести крај телефона, кад чу ове г. Саватијеве речи.

— Па ваша госпођа!

— Ко? А, она моја... Неће... Какви да чује... Уосталом доста је било тридесет и три и по године брачног живота... Већ смо постали као род најрођенији... С те стране нема шта да бринете... Богами...

— Па лепо, онда тачно у 11 сати на Теразијама, код сата.

— Бићу тамо!

— Али сигурно!

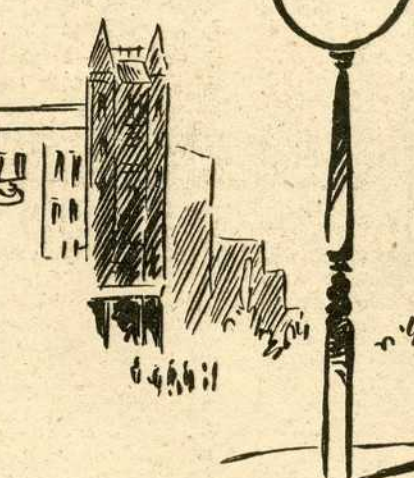
— Молим вас, тачно у секунду. Пред вама је роб — лепе жене!

— Онда довиђења.

— Довиђења!

— Ах, да... Молим вас, нисмо се видели давно, а усто, и кад смо се оно упознали нисам вас добро ни учила...

— Зато бих вас молила да узмете новине једне у руку...

— Хоћу... И новине и један цвет држаћу у руци...
— Чак и цветак!
— Разуме се... Цвет — цвету!
— Добро, и довиђења...
— Довиђења...

Комшиница, која је водила овај разговор, морала је да полива водом госпа Живку и да јој даје капљице да се умири... Госпа Живка је била пренеражена.

Наравно да се одмах обукла, и пошла на Теразије, да својеручно сачека браколомника Саватија...

Око 11 сати, појавио се г. Саватије на Теразијама. Пришао сату и стао. У руци је држао новине и цвет. Тачно како је било уговорено...

Госпа Живка, која је била наметила своју осматрачицу у једној калији, прекопута „сата“, заљуљала се на ногама, али се брзо прибра, прогута две коцкице шећера с капљицама за умирење, и приђе г. Саватију!

Он се, просто на просто безбедно! Чак му испале цигарета из уста...
— А, чекаш Мазу! Је ли... Чекаш... Немој да те мазнем овде на сред улице, браколомниче магори...
— Кој... Шта... Маз... Где... Пст... Полако, чуће нас свет.

— И понео си и новине и цвет... Је ли... Говори... А, ја луда још мислила да направим априлску шалу с тобом кад оно каква шала! Изнишао човек на рандеву, је ли... Говори лок нисам направила скандал!

Госпа Живка је, узбуђена, пониже и уверљива, толико почела да виче да се свет испунио... Најзад г. Саватију поје некако за руком да је ућутка и да је поведе кући, а оном свету што се све више скупљао, довикну шеретски:
— Априли-ли-ли-ли... Шта је... Ви мислили да се ми озбиљно свађамо...

М. Дим.

ИСТОРИСКЕ И ДРУГЕ АНЕКОДОТЕ

СА И БЕЗ ИЗУЗЕТКА

Монтрон, секретар славног француског државника Таљерана, није у духовитости ништа изостајао за својим шефом. Једном приликом Монтрон је

допао у енглеско ропство. Енглески капетан бојног брода који га је заробио уживао је у томе да Монтрона задиркује. Једнога дана за ручком, капетан је наздравео Монтрону:

— У здравље Француза. У осталом они су сви пропаљени и ја не правим никакве изузетке.

На то му Монтрон одговори, дижући своју чашу:

— У здравље Енглеза... Они су центлмени. У сваком случају ја правим изузетке.

ТЕШКО РАСПОЗНАВАЊЕ

Чувени немачки банкар, Блајхспредер остао је удовец са двоје деце и оженио се удовицом која је такође имала децу из првог брака. У браку су затим имали заједничку децу. Једнога дана дође Блајхспредер кући и чу из суседне собе огромну гајаму.

— Жено, повика он, дођи брзо овамо! Твоја деца и моја деца туку нашу децу!

ПОЗИВ

Брамсе се није радо одазивао позивима на свечаности и вечере, нарочито ако се на њима свирало. Један господин, коме је ово прво било познато, али друго не, написао је Брамсу овакав позив: „Пењени маестро! Хоћете ли нам сутра, учинити част да се одазовете нашем позиву. Моја жена ће вам свирати свој нови опус, моја кћи ће вам певати песме у девет сати ћемо вечерати!“ — На ово је Брамсе одговорио: „Радо пристајем да се одазовем вашем позиву у девет сати!“

ШТА ЈЕ ЛИТЕРАТУРА

За време једног банкета Тристан Бернард је био умољен да одржи говор.

Пошто је устао, обратио се Бернард присутним следећим речима:

— „Литература, пријатељи моји, је врло жалосна ствар. За то не могу да одржим весели говор. Помислите само: Хомер је умро, Виргилије је умро,

Данте је умро, Шекспир је умро, Гете је умро. А ја? Ја се такође врло рђаво осећам!“

ЊЕГОВА НАРЕДБА

Кнез Карл Јосиф је сматран за великог довитљивца осамнаестог века. Једном га је један од његових при-

јатеља замолио да му буде секундант на двобоју и уступи за ту сврху своје имање.

Кнез је лао своје слуги лаконску наредбу:

„Спремите ужину за четири а ручак за три особе.“

И ДА ХОЋЕ — НЕ МОЖЕ

Кад се давао „Мизантроп“ (Човекомрзац) било се рашчуло да је Расин у свађи с Молијером. Један је обожаваоца рекао Расину, желећи да му учини по вољи да је Молијер приказао рђаву комедију.

Додао је да је он био на претстави и досађивао се.

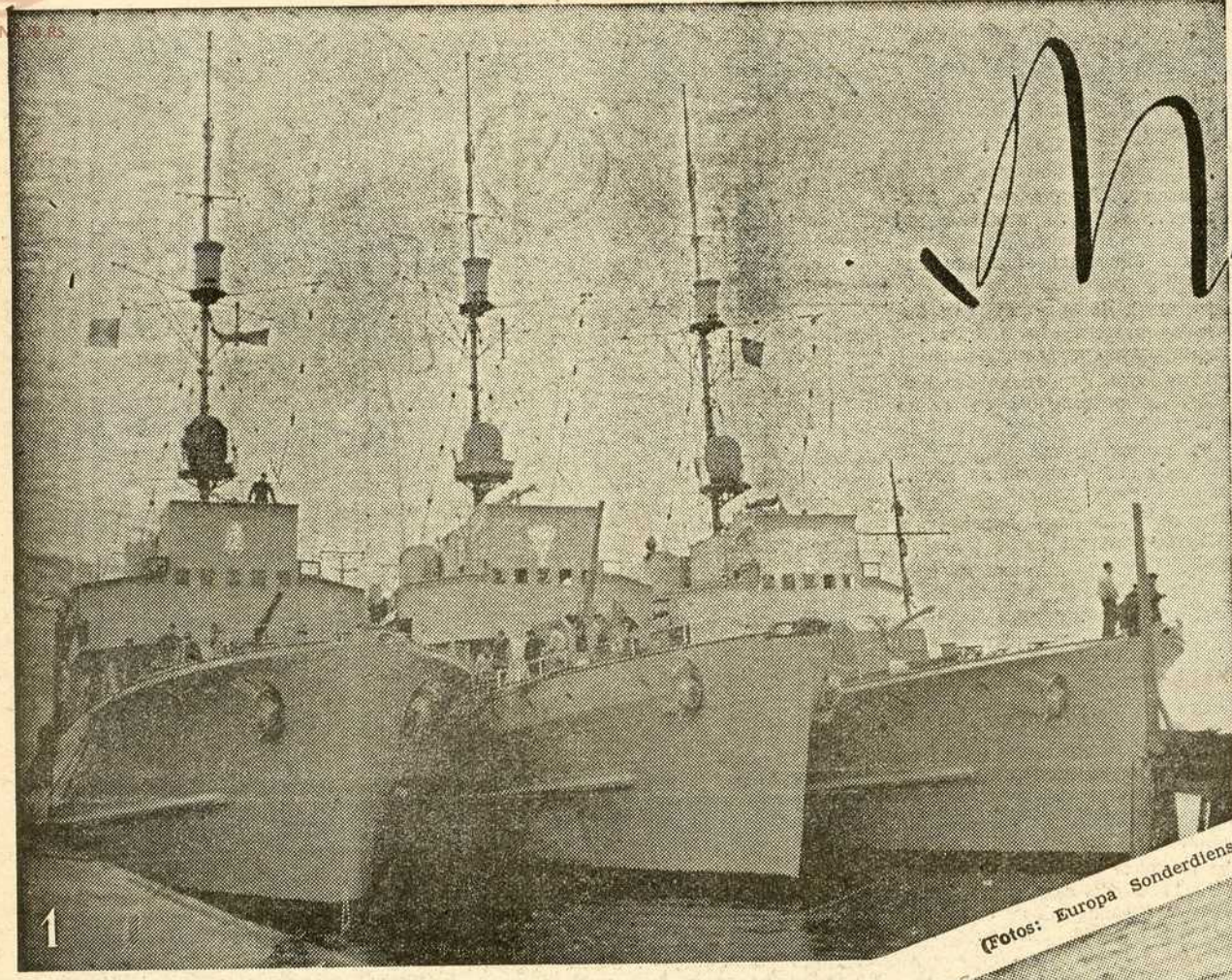
— Добро — одговорно је Расин. — Ви сте тамо били, а ја не, па ипак мислим да сам у праву кад вам кажем да то није истина. Јер Молијер и да хоће, не може да напише слабу комедију.

WWW.UNS.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА

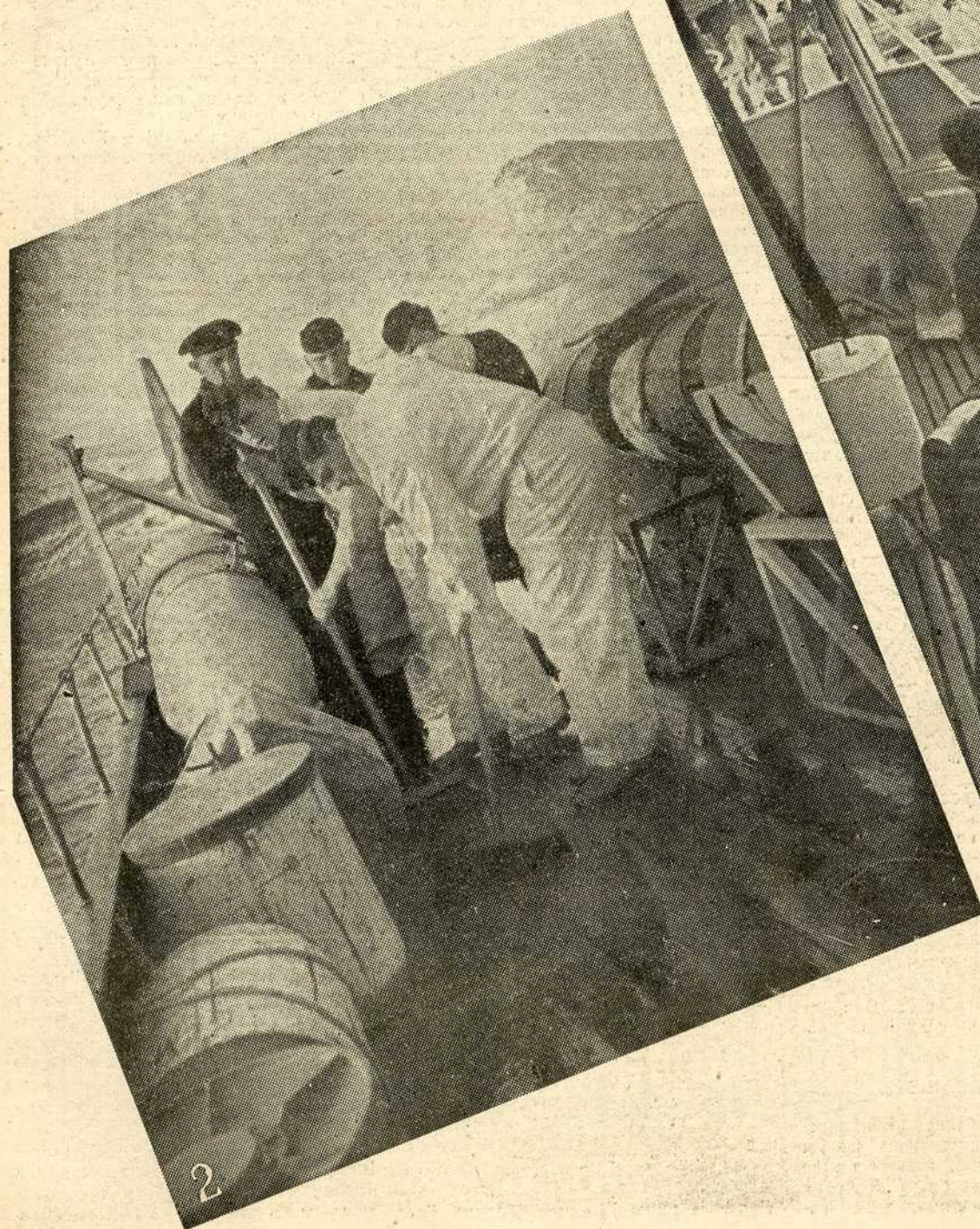
БИБЛИОТЕКА

Минолоци

1. Флотила немачких миноловаца у једном упоришту у Норвешкој кратко време пре поласка у акцију.
2. Живот на миноловцу: чистоћа пре свега! Морнари брзо чисте палубу.
3. Миноловац се брани од напада из ваздуха лакима артиљеријом.
4. Од напада непријатељских подморница миноловац се брани торпедним батеријама. Три човека једва могу да дигну тешку батерију.
5. Миноловац се враћа у своју базу. После вишедневног путовања по отвореном мору морнари ће најзад моћи да издишу.
6. Немачки миноловци и торпедни чамци на отвореном мору.

Fotos: Europa Sonderdienst

Миноловци су ратни бродови ма које врсте. Они постављају мине. За одбрану од напада из ваздуха они имају против ваздушних напада и непријатељских авиона.

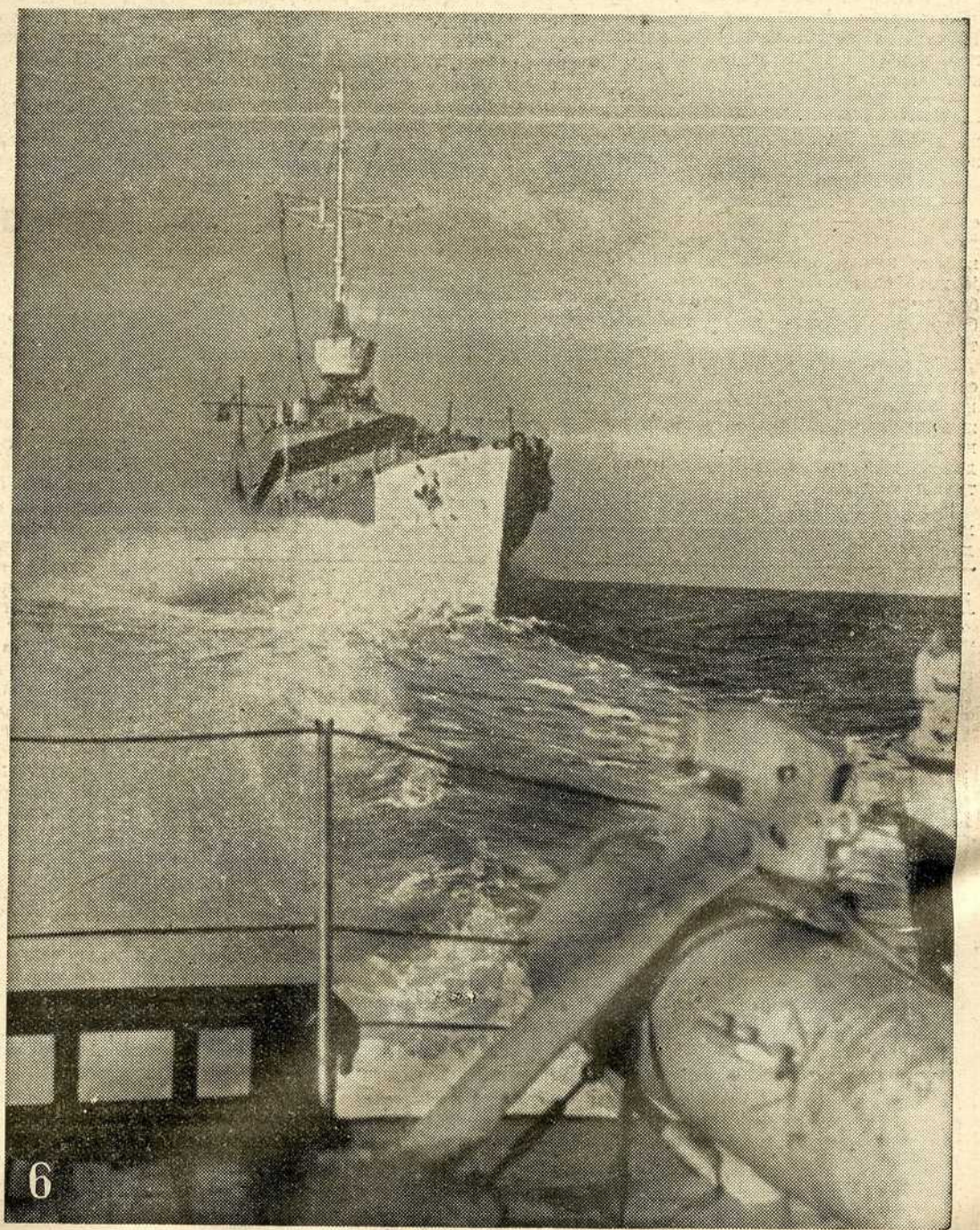
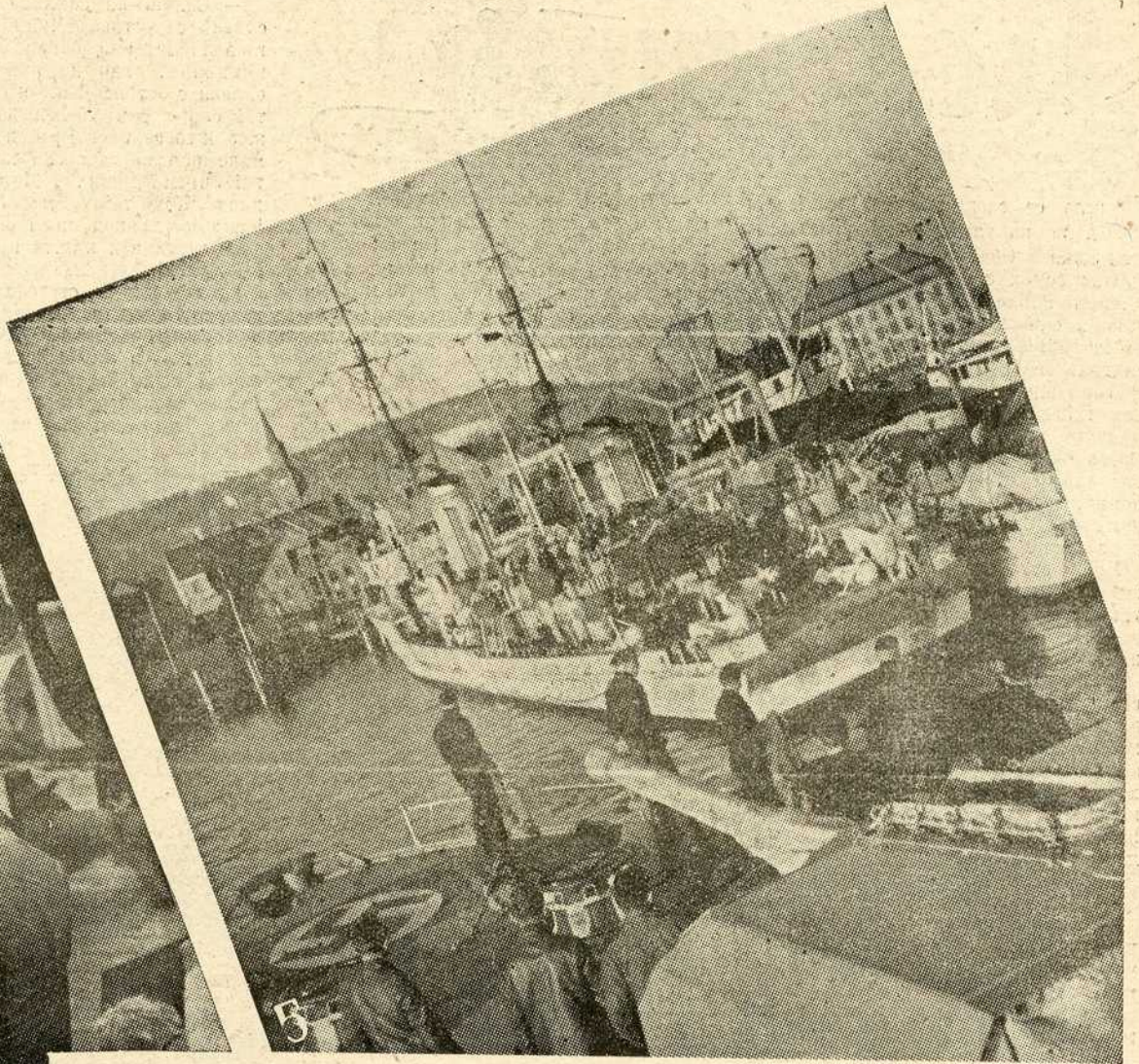
Нападачког оружја немају и они су мирна али и тешка да уклањају мине да се само бране ако их непријатељски авион напали. Њихов посао не ретко непријатељски авион пробрана и добро извежбана. Јер минарима је то станишта.

Рад немачких миноловаца на минама совјетско-руску флоту код од највећих њихових успеха. Нарочито у северним морима. Тамо морају да обезбеђују које су свим осталим морима немачке интервенције.

Наша серија слика приказује миноловцима чврсти су младићи, дорађени својој струци. То је, поред одважних

Визит

немачке ратне морнарице на палубу.
пловца немачким топом.
брани подводним бомбама.
напору на копну.
на кору.

премије и плитког «гажења» којима је дужност да траже и по-
да непријатељских подморница служе се подводним бомбама, а
них поморских јединица топовима са палубе...

е у оквиру задатака који су им намењени. Њихова је дужност
чисте минска поља, или да полажу мине. Зато миноловци треба
та у вршењу дужности. А то бива често, јер миноловци обав-
ред очима. Разуме се само по себи, да је посада миноловаца
овци треба да обезбеђују важне поморске путеве, обале и при-

иман и успешан. Тако су немачки миноловци забарикадирали
штата тако да су јој одузели сваку могућност акције. То је један
адатак имају флотиле миноловаца у норвешким обалским во-
и базе ратне морнарице у целој дужини норвешке обале. И на
сфере врше миноловци своју дужност.

како се отприлике живи на једном миноловцу. Морнари на ми-
ваком тешком задатку. Сваки од њих је прави специјалиста у
храбрости и борбености, гаранција за њихове успехе.

Тледившћа

пише: *Нол Заран*

Срела се сасвим случајно једног дана, на улици — два постарија господина. Обојици се преко лица прелио осмех среће и задовољства. Анри Равие, висок, витак, нежног лица и сабалачких очију којима као да је савршеном равнодушносту посматрао све промене око себе, кас да су само живе у неком свом сопственом тајном свету, свету успомена.

Други, постарији господин, Ришар Мајнваринг, био је такође висок витак али је имао општро лице и живе немирне очи — очи које као да су помало уживале у променама, помало с висине посматрале све око себе. Ушли су у први локал да прославе виђење... И почеле су да се нижу успомене...

— Четрдесет година... четрдесет пуних година како се нису видели... Равие је уздахнуо полако, вртећи главом. Коса му је била прилично седа. Сада је изгледао веома стар, кожа му је била набарана на образима; али очи су му остале исте, безмерно добре; сачувале су своје снове. Мајнваринг се сећао да је Равие увек имао најнеобичније назоре о животу и...

— Другим стварима. Келнер им је донео наручено пиће. — Да, прохујало је и нестало... — Али ипак нисам заборавио. — рекао је Равие замисљено. Нисам се уопште женио. Било би то као светогрђе! Мајнваринг га погледа као да није разумео његову алузивију.

Равие се претварао да не види његову збуњеност, није хтео сам себи да призна да је Мајнваринг заборавио. То му је изгледало тако невероватно, тако немогуће. Зар да заборави оне незаборавне часове?...

— Ах, била је дивна, Мајнверинг! — уздахнуо је — Дивна Диана! Лепа и чедна. Била је сувише добра за нас. — Али слушај... — Сетио си се? Сећаш се како смо се насукали — када се онај наш бедни бродик разбио — нас троје? Како смо нашли ону малу кућину где је умро онај трговац? Баш смо били будале да побемо на пут онако бедним бродиком. И спасосмо се само нас троје.

Као кроз маглу Мајнверинг се присетио. Дабоме! Тада су се он и Равие последњи пут видели — када су доживели бродолом. Али то је било тако давно... пре четрдесет година. Једва се сећао тог младалачког, романтичног излета...

Равие је продужио да није успомене. Глас му је био пригушен као да долази из огромне даљине.

— Никада нисам заробавио. Не могу да заборавим — ниједан једини детаљ. Она је била верена. Била је пред венчањем. Зато смо је оставили на миру. Највише је волела да буде сама и да о нечему што јој изгледа, много лежало на срцу, дуго размишља. Често је изгледала несрећна. Желео сам да јој помогнем — јер, били смо заједно на овом бедном острву, бродоломци, насукани, док неки брод случајно не наиђе да нас спасе. Живели смо у истој напола срушеној кућини.

А она је била лепа — била је дивна! Заљубио сам се у њу на први поглед. Обожавао сам је, Мајнваринге. Али она је била недокућива. Недокућива зато што нисам могао да се користим положајем у којем се налазила. Сећаш ли се? Расправљали смо о томе, ти и ја. Али тебе као да та тема није много интересовала. И ти си је волео, знам, али не као ја. Не онако — страшно.

— Да... да, како се ти добро сећаш сваке нијансе и најмањег детаља — одговорио је Мајнверинг некако неодређено. Међутим то је ипак дало довољно потстрека Равиеу да настави.

— Ах, да! Волео сам је, а нисам имао смелости да јој то признам. Јер... јер то некако не би било право. Јер то би могло да је доведе у дилему. Нисам хтео да се користим приликом, или боље, неприликом, у коју су је околности бациле. То би било као борити се против противника којему су заузване руке. А после тога, после одласка са острва... нисам је више ни...

када видео. Растали смо се... заувек. — Сећаш ли се дана када су нас спасли са острва? Чудновато, али изгледала је, или барем се мени тако учинило... као да прилично нерадо одлази с острва. Тако ми свега на свету, скорс сам убеђен да јој је било жао што се растајемо, да је ипак помало почела да осећа извесне симпатије према мени... Мора да је погодила моју тајну, моју љубав. Али, јасно је, да под оним околностима, у оној ситуацији ништа нисам могао да јој кажем...

Мајнваринг се стресао. Мрзео је успомене Мрзео је прошлост. Мрзео је помислио да му живот пролази да време упорно и безобзирно тече, и да се ближи коначан крај. Он је увек живео за садашњост и будућност, и није имао стрпљења да се губи у прошлости. — Драго ми је што смо се срели.

Мајнваринг се одвезао у свој хотел. У холу хотела чекала га је његова жена. Била је млађа од њега, али у прекос томе ипак је била стара. Изгледала је уморна, али лице јој се озари када га угледа.

— Мало си се задржао, — рекла је устајући. — Да, извини, али срео сам једног познаника којег нисам видео пуних — четрдесет година. — Каква случајност да се сада нађење после толико година. — Зове се Анри Равие... Сада је директор неког предузећа, а у оно време био је чиновник неке банке у колонијама.

Она је завртела главом. — Не сећам се тога имена. Насмејао се на њу, а затим зећнуо. — Угњавио ме причајући... Огледао сам. Хајдемо на вечеру... Диана.

дуже стари! Срећам сам. Врло срећан. Некако као да сам јаче осетио сенку њене близине, ако је уопште могуће да се нешто што ми је толико блиско још јаче приближи... Зар већ мораш да идеш? Мајнваринг је извадио сат и рекао да му је жао, али да мора да жури. Равие га је отпратио на улицу, до та...

Диана је смирено климнула главом и Ришар је узео под руку и поведе у трпезарију...

А тамо, неколико улица даље, један старији господин сањарио је о Диани лепој и младој. Диани од пре четрдесет година, о срећи коју из претераних обзира није ни покушао да оствари...

Госпође и госпођице, чувајте се афектирања

Обично се каже за жену која има пријатно лице, да је лепа. Многа жена уме да удеси своје лице тако да је, ако не интересантно, оно макар допаљиво. Али бити савршено лепа не значи само имати све прте правилне. Стас, ход, држање тела, ноге, врат коса и руке морају беспрекорно допуњавати лице. Разуме се да уз лепоту иде и понашање и начин изражавања.

И најлепша девојка биће досадна, чак и непријатна, чим проговори, чим почне да афектира, чим, уместо да одговара на питања, почне да се смеје. Мало кокетерије није на одмет. Она на против чини жену млађом, примамљивијом. Али све што је претерано не ваља, то ће вам свако рећи. Жеља за оригиналношћу стално расте и повећава се и мало по мало постаје настраност. Жена хоће да побуђује интересовање на начин сасвим друкчији него остали и ништа јој не смета што брзо зађе чак и у неукорност. Више јој није довољно нормално шминкање, елегантно облачење. Младости на лицу намноже се до невероватности. Руж за лице и усне одједном јој се учини сувише обичан и замењује га неким упалјивијим. Шешнри добијају фантастичан изглед, хаљине морају бити по нарочитом, још никад не виђеном кроју. Руке су начичкане накитом.

То је дакле екстремни случај женске неукорности. И разуме се, цео женски свет је за то осуђује. Ми уметмо да кажемо својим пријатељицама (које су у исто време и њихове пријатељице) да тако нешто не бисмо никад на себе ставили. Да се тако никад не бисмо нашминкали. Да такву ташну не бисмо носили ни кад бисмо је дабе добили. При томе, пак, не примећујемо да чинимо то исто што и оне само у мањој мери: говоримо с пот-

смехом о туђим рђавим навикама којима смо и сами подложни. Купимо ли неку ствар коју наша пријатељица не може себи да дозволи, донећемо је кући незапаковану и то још у мрежастој торби, да би је цела улица могла да види. Облачимо своју лецу као причеве и не обраћамо пажњу на то да изгледа као да не приличи уз њих. Носимо фризуру која нам не стоји добро, али која је баш сад модерна. Бивамо ситничарке и пакосне, страхота је једна! На рукама носимо јефтино прстење са великим камењем које нам свакипут на рукавници прави све већу и већу ругу. И што је најгоре: почињемо да говоримо неприродно, у жељи за оригиналношћу почињемо да се привикавамо туђем привку који нам не стоји добро. Често хоћемо да говоримо „лучено“ и међу најнародскије изразе одједном уметнемо реч толико књишку да је не би ни најмодернији филолог употребио. Хоћемо да се истргнемо из средине којој једино припадамо, хоћемо да направимо утисак егзотичног цвета и упалићемо у свој говор стране речи које врло често побркамо (уместо катастрофални кажемо катастроли итд.). Одједном постајемо смешни својој околини јер смо код њих поквариле представу о доброј мамици, привлачној женици и природној девојци. Уместо да их привлачимо ми се отуђујемо од њих.

Зашто, дакле, не бити природан? Зашто да не сачувамо привлачност коју нам је природа дала, коју не морамо да стичемо на вештачки начин. Привлачност односно драж којом ћемо разоружати свакога и којом ћемо свакога привући. Афектирана жена, оригинална, можда ће привући некога на тренутак, али трајније пријатељство стехи ће само природним, неизвештачничким понашањем.

БЕОГРАДСКЕ СЛИКЕ

Иако, прошле суботе није било уобичајене поворке најрадоснијег децјег дана Врбнице, београдске улице биле су препуне деце и новим хаљиницама и са звонцима. Дан је био изванредно леп и то је још више присукло хиљаде деце на улицу. Нису изостали ни продавци разних децјих играчака, нарочито шарених „билона“, а нису изостали ни селачки из околине с гранчицама прве ерве. Тако се, ове године, под топлим пролетњим сунцем одржала ипак незванична Врбница. Истина, хиљаде малишана, хиљаде љупке деце са звонцем на врци српске тробојнице, молила се Свештињем да идуће године дочекају свој најрадоснији празник, у миру и срећније... (Снимак: А. Симић)

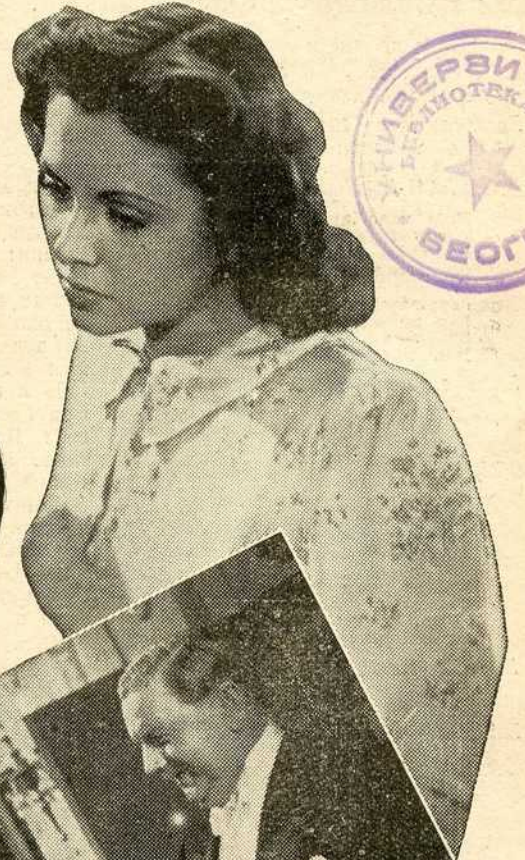
Виоланта

Виоланта је снажни филм трагедије у планини, то је реализација вечне песме о греху и испаштању. Прва љубав се не заборавља никад и зато када се Маријанус Ремер враћа са робије, у њему се до греха поново уздиже љубав према жени његовог брата Андреа, према оној коју је некад толико волео. Али она, верна и поносна са последњом снагом руши љубавника у попор. Понавља се вечна песма о љубави, о греху и испаштању. Улогу главног јунака игра одлични минхенски глумац Рихард Хојзлер.

Женин каприс

Незаборавни Тео Линген са одличним успехом режирао је лаган и ведар филм „Женин каприс“. Без дубоке фабуле и удешених заплета, овај филм приказује једну од многих породица онакву каква јесте, са слабостима једног партнера и амбицијама другог и са свим неугодним или смешним последицама супротности двају партнера, потенцираним настојањима таште, неизбежног трећег актера игре.

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Транула је ПРОЛЕЋЕ

Народни вез освежиће вашу хаљину

Први пролећни дани патернали су да наше даме завире у своју гардеробу и прегледају хаљине. Како је куповина текстилног материјала ограничена, наметнут је нашој жени прилично тежак проблем. Набавка потпуно нове пролећне гардеробе није сваком приступачна. Зато ће многа дама прибећи простијем обнављању: освежавању већ ношених модела. Разноврсни, складни, пуни живота народни мотиви пружиће свакој дами могућност освежавања хаљина. Наро-

чито сада, у пролеће, кад све изгледа весело, блиставо, народни вез има још већу драж у том чаробном буђењу природе. А најобичнији национални вез свежих боја допринеће много обнављању монотоних и једноставних хаљина.

Свечане хаљине неће изгубити ни мало од своје лепоте ако се и на њима примени национална шара. Напротив, једна скромно сашивена хаљина увек је најелегантнија а народни вез може да допринесе само њеном истицању.

А) Хаљина у облику тајера од танког штофа светле боје. Порамак и вивине ценова израђени једнобојним везом.

Б) Хаљина за топлије дане. Сукња је састављена из шест делова. Од рукава до врата пружају се лаки набори. Капа и торбича су израђени истим мотивима као и хаљина.

В) Свечанија хаљина од лаког материјала. Појас, порамак и рукави украшени су народним мотивима.

(Модел: Ивана Јеко, ученица VIII раз. гимназије — Београд.)

С лева на десно: Комплет пастелбоје. Мегални појас. И хаљина и огртач у декоративним наборима. На глави — турбан — то је пролећна креација берлинске моде. * Вунену хаљину комбиновану из два дела на мортарски начин, са великим бледном на грудима из белог пињеа — лансира минхенска мода. * Узана црна сукњица, блуза — кошуља, комотна јакна постављена зебром и шеширић из црног филца са зебровином — врло је упадљива креација берлинске моде. * Поподневна хаљина: мантил постављен свилом са црним, белим и розе мустрама. Инкрустирано цвеће инкрустирано око паса на плисаној хаљини — последња реч бечке моде.

Ружичаста вечерња хаљина са лаким звонастим воланима и појасом из љубичастог сомота — модел бечке моде.

(Fotos: Belgrader Bildagentur)

Нећемо галантност већ само пристојност

Многи млади а неки и не баш млади људи понашају се према женама врло непристојно — то признају и они сами. Али пребацују нам, а то опет и ми сами знамо, да смо ми за то криве.

Млада модерна девојка, у тежњи за апсолутном самосталношћу, испледа је за себе и своје другарице бич којим ће до краја живота бити ширана. Почине то, рецимо, ношењем пакета: гимназискиња би пропала у земљу од срамоте када би дозвољила своје налицканом, дугоногом „идеалу“, који се поред ње дражесно гиба као стари морски вук, да јој понесе торбу набијену књигама или нотама. Сматрала би исто тако себе за кукавицу кад би му дозвољила да је отпрати све до куће нако је већ врло доцкан. И тако је данас цео женски свет доспео онамо где свакако није желео да буде. Равноправност између жене и човека постигнута је, али оне ситнице које су женски живот чиниле женственим и свакако врло пријатним, изгубљене су за навек. Да није

тако, данас жене не би морале да виде на степеницама трамваја претрпане пакетима, док господа празних руку седе угодни заваљена и залубљена у своје новине, не би морале да улазе у трамвај са страхом да ће рабзити нос о чврста леђа господе која се гурају пред њима и преко њих само да би што пре уграбили празно седиште. Такође би биле много срећније, јер и поред тога што женске главе, руке и спретност хоће да буду равноправне са људима, многа женска душица је у својој суштини увек иста и воли ако може да се поверењем стави под окриље јачега, поузданијег и ако хоћете и оданијег друга.

И у овом столећу, које смо саме поквариле, има и таквих другова — добро васпитаних људи, који су били у свету, много што шта тамо научили и између осталог држе се правила да пажња, услужност и поштовање према жени спада данас у дужност сваког интелектуалног човека.

Н.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Багдад Ираг то ноћи

Лево — Маузолеј Ирачке династије краља Фејзала.

потсећало на некадашњу культуру, славу и раскош. Ако смо и покушали да понекад уђемо у интимност овог великог града, свугде смо наилазили на препреке, на некакав зид: Полицајан нас је физички спречио да сликамо уличног врача, а некакав цивил спречео нас је на саслушање у „кварт“ када нас је затекао где обилазимо око напуштених рушевина Харун Ал Рашидовог амама. Али зато су нам са одушевљењем показивали нове тропратнице, модеран аеродром и широку асфалтну авениу која дели Багдад на два дела.

Доле — Багдадске казанџије.

И, богзна шта би нам још све показивали, да нисмо случајно наишли

После дуже паузе, познати београдски новинар г. Богољуб Цикота, поново се јавио читалачкој публици. Истина, овога пута као предавач на Коларчевом народном универзитету. Својим изванредно успешним снимцима и дијапозитивима у природним бојама, он је илустровао два своја необично занимљива предавања о непознатим крајевима Јужне Америке...

Публика је била одушевљена г. Цикотином јединственом приредбом, на којој је он мајсторском лакоћом водио своје слушаоце, препуни дворани, од села до града и од прашуме до пешчара егзотичних земаља.

За оне који нису имали прилике да присуствују овим изванредно занимљивим предавањима, а нарочито за оне своје читаоце из унутрашњости, КОЛО ће, захваљујући љубазном одзиву г. Цикоте, објавити један низ његових илустрованих репортажа, с његових недавних путовања кроз егзотичне земље — од блиског Истока до Екватора

У данашњем броју КОЛО објављује прву његову илустровану репортажу о Багдаду, граду „Хиљали једне ноћи“...

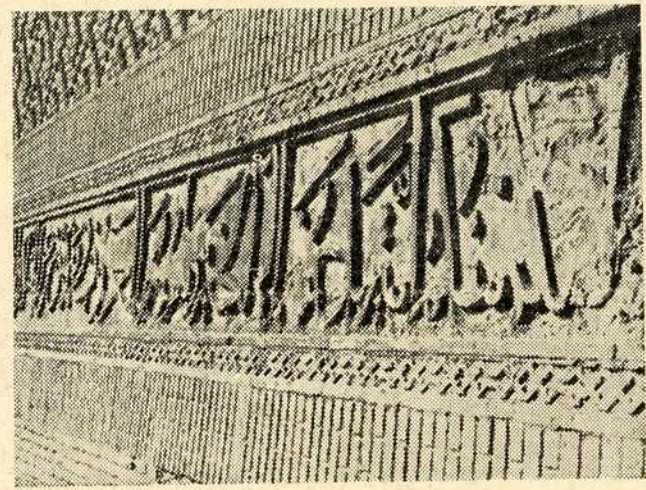
Још за време напорне вожње аутомобилом преко Сириске пустиње, ја и мој пријатељ радовали смо се, што ћемо најзад упознати древни град Вавилонаца град најбогатјих калифа, град просјака К'смета, кулиа, град негдашњег сјаја и разврата Истока. Радовали смо се, што ћемо стићи у град „Хиљалу једне ноћи“...

Из лепог сањарења тргао нас је парински чиновник који нам је саопштио да смо већ стигли у Багдад и да треба да отворимо наше кофере за преглед. Онда су дошле друге ствари које су учиниле да полако замени стварност. После чудног смрада, којим се одликује Багдад, тешко смо подносили метеж и насртљивост кулиа, нападе москита и досадно тумачење хотелских агената да је овај или онај хотел најбољи и најједтинији. Поред свега тога, још теже је на нас утицала неспосна врућина која је пекла очи и палила исушено грло...

Онда је почела шетња улицама и потера за утисцима у граду Харун Ал Рашида. Али, осим три музеја, готово ничега другог није било што би

Десно — Напис на Харун Ал Рашидовом дворцу.

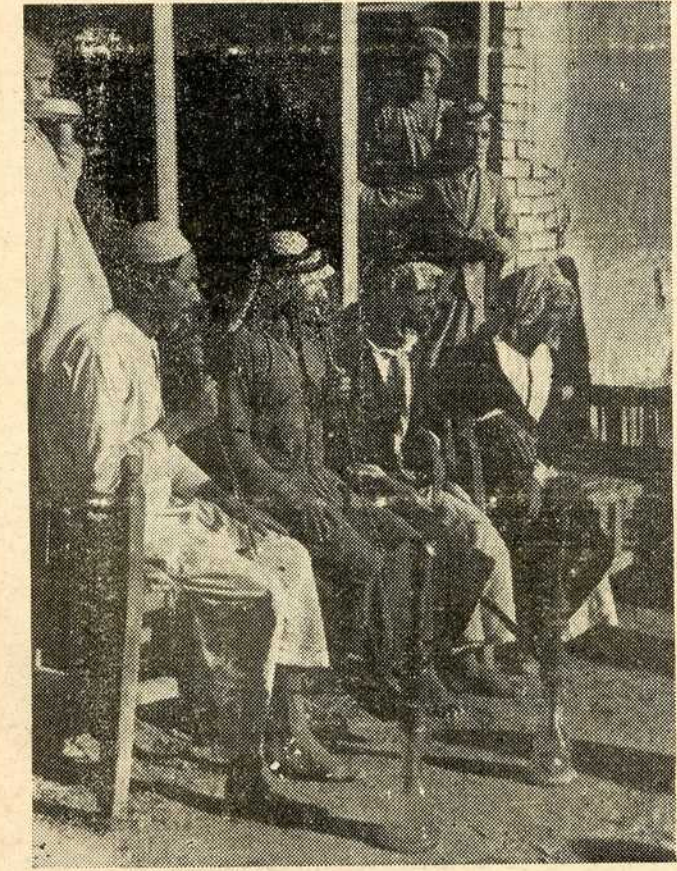

на једног кулиа, који нас је повео у свој крај, да нам тамо покаже живот своје средине. Ту смо видели славне багдадске казанџије, рибаре са Фрата, пеливане и језиво подземље у коме се купује љубав за вредност једне кутије лоших цигарета. Ту су знојава лица бедуина пожудно унијала сваки покрет оријенталних играчица док су стари Ирачани негде у куту угла мирно пушили јак дуван из високих наргила и пила арабљанску кафу.

Морали смо да прескочимо преко неколико кулиа, који су спавали на улици на асфалту, и ушли у елитни хотел „Тајгрис“ у коме се за просечну постељу плаћа фунта дневно. Ту опет почиње нов живот. Закулисани живот Багдада, једног од важних центара светске шпијунаже. Ту се кују планови разних „секрет сервиса“, јер, релативно недалеко од Багдада, налазе се богати извори нафте у месту Кирук код Мосула. А осим тога Багдад је важна раскрсница на путу за Индију... Зато и није ништа необично што се пасоши странаца најбрижљивије испитују.

Наше постеље биле су смештене на крову хотела, јер се тако најудобније спава због ужасне врућине. Испод нас, у хотелским собама, шумили су вентилатори расхлађујући уморна тела путника. Ту испод нас, стварале се најразличитије комбинације, стварали се послови и трансакције Ројал Даца и „Би-Пи Корпорација“ труста; осуђивало се на смрт — владало се...

А на крову хотела у врелој ноћи ми смо лежали и размишљали о два Багдада, два света који живе различитим животом и темпом, размишљали и сањарили о оном трећем, првом Багдаду који већ давно не постоји... од којег једва да живи по која само успомена...

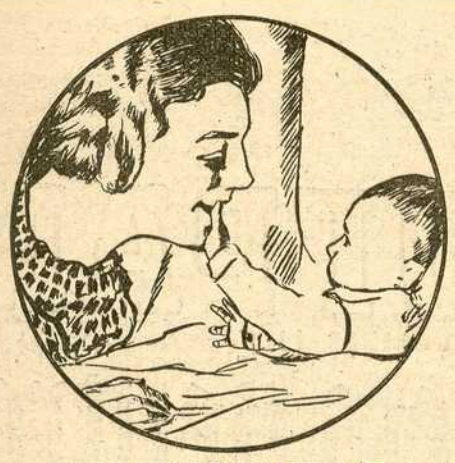
Десно — Багдадски кули.

(Снимци: В. Цикота)

Лево — Пушачи наргила.

Богољуб Цикота

Младе мајке

Овако ће се смејати Ваше дете! Порођај биће лак и без штете за Вашу младалачку линију и изглед. Госпође, господо, девојке и сви којима треба најсавршенији МИДЕР обратите се без бојазни за израду и квалитет на

„Институт мидера и појасева“ „А Л И С А“

„СПУШТЕН СТОМАК“

подиже најсавршенијим хигијенским појасом Института „А Л И С А“ Кр. Милана бр. 7/III-6 у кући фотографа Урошевића Израда по мери и потреби. 20439, 1-1

УПОЗОРЕЊЕ ГРАЂАНСТВУ

ДАНАС ТРЕБА И ВИ ДА ЗНАТЕ

стварну вредност Вашег накита. Ако то желите онда пре него што продате ма и једно парче накита, обратите се познатој и ремираној стручној радњи „ФОРТУНА“, Хартвигова 14, код Славије, у којој врши бесплатну процену дугогодишњи стручњак — Данас је у Вашем интересу да за накит добијете највећу пену — Бесплатну процену и откуп по данашњој стварној вредности обавља фирма „ФОРТУНА“, Хартвигова 14, код Славије, телефон 25-116. 20416, 4—5

Код главобоље

реуме и nelaгодности

узимајте само Пирамидон таблете. Морате међутим, код куповине пазити на Бајер-ов крст на паковању!

СРЕТНЕ УСКРШЊЕ ПРАЗНИКЕ ЖЕЛЕ СВИМА СВОЈИМ МУШТЕРИЈАМА И ПРИЈАТЕЉИМА ЦИНКОГРАФИЈЕ

„КЛИШЕ“ БУРБИЋ

Кнез Михајлова улица број 21. — Телефон 29-844.

ТОДОРОВИЋ

Краљев Трг број 9. — Телефон 23-698.

ЂИРКОВИЋ ДРИНА

Поенкареова улица број 31. 20443, 1-1

УКУСНА ПИСМА за даме и господо има у великом избору

МОДНЕ ЖУРНАЛЕ најновијег издања има увек у великом избору

ТРГОВИНА ХАРТИЈЕ, КАНЦЕЛАРИЈСКОГ И ШКОЛ. МАТЕРИЈАЛА

„АВАЛА“

КРАЉА АЛЕКСАНДРА 52 20440, 1-1

Порцелан, тепихе свих врста, стилски намештај, уметн. слике купује „Континентал“, Масарикова 4

20438, 1-1

Важно за свакога!

Купујем све што имате и најбоље плаћам. Накит, злато, сребро брилијанте, дијаманте, као и све античке ствари. Хитно донети ново-отвореној антиварској радњи „ОЛИМПИЈА“ Краља Александра бр. 44. Недељко Т. Николић 20445, 1—1

Важно за родитеље и даме

Како лечије хаљинице од сомота и свиле и другог материјала, израђујем и све врсте, хаљине, мантлове, спаваћице и остало, као и све врсте везилског и штрикерског посла.

Кнез Михајловој 18/II спрат лево. Луц. 20434, 1-1

Радионица кишобрана

Вршим специјално оправку кишобрана. — На позив долазим кући.

20433 1—1

М. Гајић

БЕОГРАД, Кр. Александра 80. Услужни телефон 24-578

„БРИЛИАНТ“ ТРГОВИНА СТАРОГ ЗЛАТНОГ НАКИТА И ДРАГОГ КАМЕЊА

МИЛИВОЈА М. МИТРОВИЋА, БЕОГРАД — ЂОРЂА ВАШИНГТОНА бр. 6 ЧЕСТИТА СВОЈИМ МУШТЕРИЈАМА И ПРИЈАТЕЉИМА ХРИСТОВО ВОСКРЕСЕЊЕ 20441 1-1

Косметика „ЖАНА“

Честита својим муштеријама празник Христовог Воскресења са жељом да буду вечито млади — лепа а то се постиже једино негом код стручњака

КОЗМЕТИКА

„ЖАНА“

КРУНСКА УЛ. 4

Масаже ручне, и са високо фреквентним електро-апаратима, вибрационе. Располажемо са свим препаратима. Купујемо флашице и теглине. При- мамо ученице. 20437, 1-1

»ПАЖЊА« за сваког Београђанина

и сва лица која долазе из унутрашњости ради продаје златног накита — алатне зубе, брилијанте свих величина, сатове, писаће машине, фото-апарате, сребрни еспајг као и све боље антиквитетске ствари плаћа од највиших још више пене:

„Нова Комерција“ Кр. Милана бр. 8 преко пута Двора

20435, 1—1

Уметничка столарија

ДРАГ. Р. БАРАЦ

У нашем новом локалу у

КРАЉА ПЕТРА УЛ. БР. 26

ИМАМО НА ЛАГЕРУ СПАВАЋИХ СОБА, ТРЕПЗАРИЈА, САЛОНА, КОМБИНОВАНИХ СОБА, ФОТЕЉА, КАУЧА, РАЗНИХ СТОЛИЦА, КАНЦЕЛАРИСКИ НАМЕШТАЈ И КУХИЊСКИ НАМЕШТАЈ

20436, 1-1

Мантил, хаљину, блузу

и дечју хаљиницу

ДОБИЋЕТЕ НАЈПОВОЉНИЈЕ У СПЕЦ. РАДЊИ ЗА ДАМЕ И ДЕЦУ

КОНФЕКЦИЈА „АВАЛА“ ТИХ. ГАЈИЋ,

БЕОГРАД, ПОЕНКАРЕОВА 24 20442, 1-2

Оташати се у КОЛУ

НЕДЕЉНИ ПРОГРАМ

БЕОГРАДСКЕ РАДИОСТАНИЦЕ

Wochenprogramm des Senders Belgrad

НЕДЕЉА, 5 АПРИЛА 1942

- 5.00— 6.15 Другарски позdravi.
- 6.15— 9.00 Јутарњи концерт. Изводи Забавни радио - оркестар под управом Фрање Седлачека и један војни оркестар под управом капелника Курца.
- 9.00—10.00 Музика за Ускршњу недељу.
- 10.00—10.30 Свечани час. Еуген Клефер рецитије монологе из „Фауста“.
- 10.30—11.45 Свечани концерт.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 11.45—12.00 Недељни преглед.
- 12.05—14.00 Велики подневни концерт. У међувремену:
- 13.00—13.05 Саопштења.
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести, извештај о водостају и забавна музика.
- 16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
- 16.05—18.00 Музичка ускршња шетња.
- 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
- 18.30—18.45 Дневни преглед.
- 18.45—19.15 Све су птице већ овде.
- 19.15—19.30 Преглед дневне штампе.
- 19.30—19.45 Свира Каспар Касадо — чело.
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја.
- 20.00—20.20 Вести.
- 21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
- 22.00—22.25 Вести.
- 22.25—24.00 Велики забавни концерт. Изводи Велики радио-оркестар.
- 00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

УТОРАК, 7 АПРИЛА 1942

- 5.00— 6.15 Другарски позdravi.
- 6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00— 7.15 Вести.
- 7.15— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
- 9.00— 9.20 Вести.
- 9.20—12.00 Пауза.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 12.05—13.00 Свира тамбурашки оркестар Александра Араничког.
- 13.00—13.05 Саопштења.
- 13.05—14.00 Свира Забавни радио-оркестар под управом Фрање Седлачека.
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 Пауза.

Мали маскоти „Београдског стражара“ звану „Лили Марлен“ воле сви. За њу не важе никакви прописи ни забране, она може да се креће како хоће...

Многобројни службеници радиостанице Београд, имају много посла да испитају све жеље слушаоца.

ПОНЕДЕЉАК, 6 АПРИЛА 1942

- 5.00— 6.15 Другарски позdravi.
- 6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
- 7.15— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
- 9.00—10.00 Пауза.
- 10.00—12.00 Празнични концерт.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 12.05—14.00 Из опера и оперета. У међувремену:
- 13.00—13.05 Саопштења
- 14.00—14.20 Вести.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести за војску, извештај о водостају и забавна музика.
- 16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
- 16.05—18.00 На полетним таласима.
- 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
- 18.30—18.45 Дневни преглед.
- 18.45—19.15 Познате рапсодије.
- 19.15—19.30 Преглед дневне штампе.
- 19.30—19.45 Пева Хајнрих Шлуснус.
- 19.45—20.00 Часкамо о спорту.
- 20.00—20.20 Вести.
- 20.20—21.45 Ускршњи понедељак.
- 21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
- 22.00—22.25 Вести.
- 22.25—24.00 Парада шлагера. Изводи Радио-оркестар за игру под управом Отмара Хофера
- 00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

Свако писмо се прочита, свакоме се по могућству, изиђе у сусрет По неко писмо је мајсторски израђено: резултат стрпљивог и напорног рада вредних слушаоца „Београдског стражара“.

РАДИО ПРОГРАМ

SONNTAG, DEN 5. APRIL 1942.

- 5.00— 6.15 Kameradschaftsdienst.
6.15— 9.00 Frühkonzert aus der Stadt und Veste Belgrad. Es spielen: Das Streichorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek und ein Musikkorps der Wehrmacht Leitung: Stabsmusikmeister Kurtz.
9.00—10.00 Musik zum Ostersonntag.
10.00—10.30 Eine Feierstunde Eugen Klöpfer spricht Monologe aus „Faust“.
10.30—11.45 Festliches Konzert.
11.45—12.00 Gemeinschaftsempfang für die serbische Bevölkerung.
12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
12.05—14.00 Für jeden etwas. Ein grosses Mittagskonzert. Dazwischen:
13.00—13.05 Mitteilungen in serbischer Sprache.
14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
14.20—15.00 Umschaltpause.
15.00—16.00 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht, anschliessend Wasserstandsmeldungen und Unterhaltungsmusik.
16.00—16.05 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
16.05—18.00 Ein musikalischer Oster-spaziergang.
18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
18.45—19.15 Alle Vögel sind schon da.
19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.
19.30—19.45 Meister ihres Fachs: Caspar Cassado Cello.
19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache.
20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
20.20—22.00 Wir grüssen unsere Hörer.
22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
22.25—24.00 Ein grosses Unterhaltungskonzert. Es spielt das grosse Rundfunkorchester.
00.00— 1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

MONTAG, DEN 6. APRIL 1942.

- 5.00— 6.15 Kameradschaftsdienst.
6.15— 7.00 Frühkonzert.
7.15— 9.00 Guten Morgen, lieber Hörer!
9.00—10.00 Umschaltpause.
10.00—12.00 Festliches Konzert.
12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
12.05—14.00 Aus Opern und Operetten.
Dazwischen:
13.00—13.05 Mitteilungen in serbischer Sprache.
14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
14.20—15.00 Umschaltpause.
15.00—16.00 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht, anschliessend Wasserstandsmeldungen und Unterhaltungsmusik.
16.00—16.05 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
16.05—18.00 Auf beschwingten Wellen.
18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
18.45—19.15 Bekannte Rhapsodien.
19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.

- 19.30—19.45 Heinrich Schlusnus singt
19.45—20.00 Wir plaudern über Sport.
20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
20.20—21.45 Ostermontag. Ein buntes musikalisches Allerlei.
21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer!
22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
22.25—24.00 Schlagerparade. Es spielt das Tanzorchester des Senders Belgrad. Leitung: Othmar Hofer.
00.00— 1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

DIENSTAG, DEN 7. APRIL 1942.

- 5.00— 6.15 Kameradschaftsdienst.
6.15— 7.00 Frühkonzert.
7.00— 7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
7.15— 9.00 Guten Morgen, lieber Hörer!
9.00— 9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
9.20—12.00 Sendepause.
12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
12.05—13.00 Tambourizzaklänge.
13.00—13.05 Mitteilungen in serbischer Sprache.
13.05—14.00 Es spielt das Streichorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek.
14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
14.20—15.00 Umschaltpause.
15.00—16.00 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht, anschliessend Wasserstandsmeldungen und Unterhaltungsmusik.
16.00—16.05 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
16.05—17.00 Walzer und Serenaden.
17.00—17.15 Zeitgenössisches deutsches Schrifttum. (Rudolf G. Binding).
17.15—18.00 Bunte Stunde.
18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
18.45—19.15 Entschuldigung, was sind Sie bitte?
19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.
19.30—19.45 Kammermusik.
19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache.
20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
20.20—21.45 Oase Heimat.
21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer!
22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
22.25—24.00 Oper im Funk. „Rigoletto“ von Verdi.
00.00— 1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

MITTWOCH, DEN 8. APRIL 1942.

- 5.00— 6.15 Kameradschaftsdienst.
6.15— 7.00 Frühkonzert.
7.00— 7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
7.15— 9.00 Guten Morgen, lieber Hörer!
9.00— 9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
9.20—12.00 Sendepause.
12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
12.05—14.00 Es spielen das Streich- und das Blasorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek.
Dazwischen:

- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести, извештај о водостају и забавна музика.
16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
16.05—17.00 Валцери и серенаде.
17.00—17.15 Савремена немачка литература. (Рудолф Биндинг)
17.15—18.00 Шарени час.
18.00—18.30 Час немачке народне групе.
18.30—18.45 Дневни преглед.
18.45—19.15 Извините, али ко сте Ви?
19.15—19.30 Преглед дневне штампе.
19.30—19.45 Камерна музика.
19.45—20.00 Из савремених догађаја.
20.20—21.45 Оаза и отаџбина.
20.00—20.20 Вести.
21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
22.00—22.25 Вести.
22.25—24.00 Опера „Риголето“ од Вердија.
00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

СРЕДА, 8 АПРИЛА 1942

- 5.00— 6.15 Другарски поздрави.
6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
7.00— 7.15 Вести.
7.15— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
9.00— 9.20 Вести.
9.20—12.00 Пауза.
12.00—12.05 Прелиставамо програм.
12.05—14.00 Свира Дувачки и Забавни радио-оркестар под управом Фране Седлачека. У међувремену:
13.00—13.05 Саопштења.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести, извештај о водостају и забавна музика.
16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
16.05—16.30 Свира тамбурашки оркестар Ап. Араницког.
16.30—17.00 А затим играм чардаш.
17.00—18.00 Српска народна музика. Изводе: Народни радио-оркестар, Радио-хор и солисти.
18.00—18.30 Час немачке народне групе.
18.30—18.45 Дневни преглед.
18.45—19.15 Неуджни гљубац.
19.15—19.30 Преглед дневне штампе.
19.30—19.45 Свира Валтер Гизекинг.
19.45—20.00 Из савремених догађаја.
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.45 Музичке загонетке.
21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
22.00—22.25 Вести.
22.25—24.00 Музика и само музика! Свира радио-оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

ЧЕТВРТАК, 9 АПРИЛА 1942

- 5.00— 6.15 Другарски поздрави.
6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
7.00— 7.15 Вести.
7.15— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
9.00— 9.20 Вести.
9.20—12.00 Пауза.
12.00—12.05 Прелиставамо програм.
12.05—14.00 Свира Мали радио-оркестар под управом Федора Селинског. у међувремену:
13.00—13.05 Саопштења.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести, извештај о водостају и забавна музика.
16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
16.05—17.00 Свира Забавни радио-оркестар под управом Фране Седлачека.
17.00—18.00 Шарени час.
18.00—18.30 Час немачке народне групе.
18.30—18.45 Дневни преглед.
18.45—19.15 Музичке деликатесе.

- 19.15—19.30 Преглед дневне штампе.
19.30—19.45 Пева Карл Шмит-Валтер.
19.45—20.00 Из савремених догађаја.
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.45 Војничке песме и маршеви.
21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
22.00—22.25 Вести.
22.25—24.00 Весели ритам. Изводи Радио-оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

ПЕТАК, 10 АПРИЛА 1942

- 5.00— 6.15 Другарски поздрави.
6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
7.00— 7.15 Вести.
7.15— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
9.00— 9.20 Вести.
9.20—12.00 Пауза.
12.00—12.05 Прелиставамо програм.
12.05—14.00 Свира Дувачки и Забавни радио-оркестар под управом Фране Седлачека. У међувремену:
13.00—13.05 Саопштења.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести, извештај о водостају и забавна музика.
16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
16.05—16.30 Свира тамбурашки оркестар Ап. Араницког.
16.30—17.00 Музичко шаренило.
17.00—18.00 Српска народна музика. Изводе: Народни радио-оркестар, Радио-хор и солисти.
18.00—18.30 Час немачке народне групе.
18.30—18.45 Дневни преглед.
18.45—19.15 Свирај ми песму о срећи и верности.
19.15—19.30 Преглед дневне штампе.
19.30—19.45 Свира Урош Превошен.
19.45—20.00 Из савремених догађаја.
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.45 Хиљаду речи о љубави.
21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
22.00—22.25 Вести.
22.25—24.00 Симфонијски концерт Великог Радио-оркестра.
00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

СУБОТА, 11 АПРИЛА 1942

- 5.00— 6.15 Другарски поздрави.
6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
7.00— 7.15 Вести.
7.15— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
9.00— 9.20 Вести.
9.20—12.00 Пауза.
12.00—12.05 Прелиставамо програм.
12.05—14.00 Свира Велики радио-оркестар под управом Федора Селинског. У међувремену:
13.00—13.05 Саопштења.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
15.00—16.00 Извештај Врховне команде, кратке вести, извештај о водостају и забавна музика.
16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
16.05—18.00 Радост и ведрина у суботу послеподне
18.00—18.30 Час немачке народне групе.
18.30—18.45 Дневни преглед.
18.45—19.15 Беч, град мојих снова.
19.15—19.30 Преглед дневне штампе.
19.30—19.45 Немачке песме пева Станоје Јанковић.
19.45—20.00 Таскамо о спорту.
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.45 Вечерње шаренило.
21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
22.00—22.25 Вести.
22.25—24.00 Шлагери које радо слушате. Свира Радио-оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

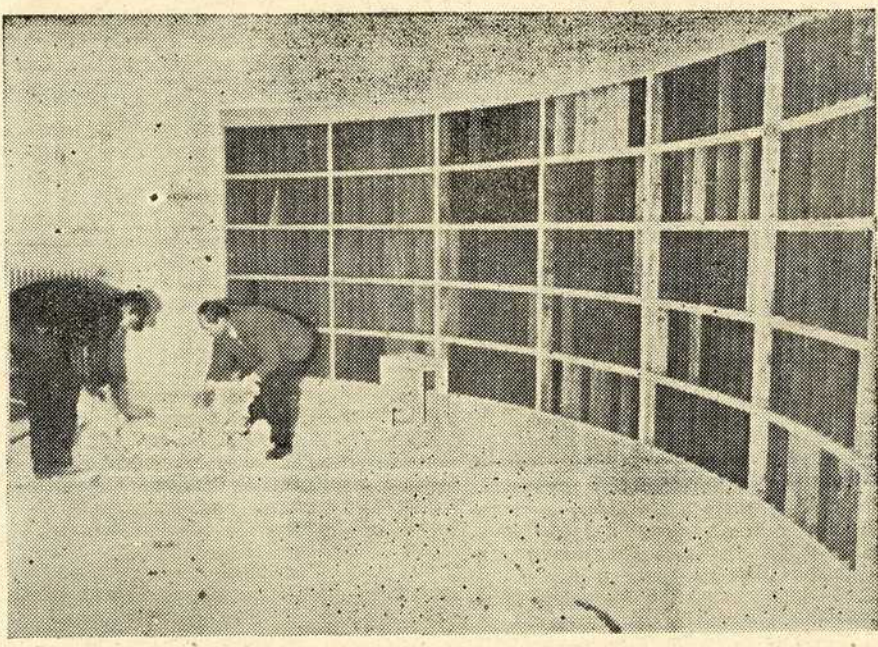
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

13.00—13.05 Mitteilungen in serbischer Sprache.
 14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 14.20—15.00 Umschaltpause.
 15.00—16.00 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht, anschliessend Wasserstandsmeldungen und Unterhaltungsmusik.
 16.00—16.05 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
 16.05—16.30 Es spielen Tambourizzas.
 16.30—17.00 Und dann tanz ich einen Csardas.
 17.00—18.00 Serbische Volksmusik (Krstitsch).
 18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
 18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
 18.45—19.15 Einen Kuss in Ehren.
 19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.
 19.30—19.45 Meister ihres Fachs: Walter Gieseking.
 19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache.
 20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 20.20—21.45 Das kennen Sie doch? Wie heisst der Komponist?
 21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer!
 22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 22.25—24.00 Musik, Musik, Musik. Es spielt das Tanzorchester des Senders Belgrad. Leitung: Othmar Hofer.
 00.00— 1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

DONNERSTAG, DEN 9. APRIL 1942.

5.00— 6.15 Kameradschaftsdienst.
 6.15— 7.00 Frühkonzert.
 7.00— 7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 7.15— 9.00 Guten Morgen, lieber Hörer!
 9.00— 9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 9.20—12.00 Sendepause.
 12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
 12.05—14.00 Es spielt das kleine Rundfunkorchester. Leitung: Fedor Selinski. Dazwischen:
 13.00—13.05 Mitteilungen in serbischer Sprache.
 14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 14.20—15.00 Umschaltpause.
 15.00—16.00 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht, anschliessend Wasserstandsmeldungen und Unterhaltungsmusik.
 16.00—16.05 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
 16.05—17.00 Es spielt das Streichorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek.
 17.00—18.00 Bunte Stunde.
 18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
 18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
 18.45—19.15 Musikalische Delikatessen
 19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.
 19.30—19.45 Karl Schmitt-Walter singt
 19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache.
 20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 20.20—21.45 Windstärke 12.

21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer!
 22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 22.25—24.00 Fröhliche Rhythmen (Hofer).
 00.00— 1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

Нове грамофонске плоче које су стигле за Београдску радио-станицу контролу се пре употребе. (Fotos: Belgrader Bildagentur — Knirsch)

FREITAG, DEN 10. APRIL 1942.

5.00— 6.15 Kameradschaftsdienst.
 6.15— 7.00 Frühkonzert.
 7.00— 7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 7.15— 9.00 Guten Morgen, lieber Hörer!
 9.00— 9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 9.20—12.00 Sendepause.
 12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
 12.05—14.00 Es spielen das Streich- und das Blasorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek. Dazwischen:
 13.00—13.05 Mitteilungen in serbischer Sprache.
 14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 14.20—15.00 Umschaltpause.
 15.00—16.00 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht, anschliessend Wasserstandsmeldungen und Unterhaltungsmusik.
 16.00—16.05 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
 16.05—16.30 Tambourizzaklänge.
 16.30—17.00 Buntes Allerlei.
 17.00—18.00 Serbische Volksmusik (Krstitsch).
 18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
 18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
 18.45—19.15 Spiel mir das Lied von Glück und Treu.
 19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.
 19.30—19.45 Urosch Bevorschek spielt.
 19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache.
 20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 20.20—21.45 Tausend Worte Liebe.
 21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer!
 22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.

22.25.—24.00 Ein Sinfoniekonzert. Grosses Orchester. Leitung: Oswald Buchholz.
 00.00— 1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

SONNABEND, DEN 11. APRIL 1942.

5.00— 6.15 Kameradschaftsdienst.
 6.15— 7.00 Frühkonzert.
 7.00— 7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 7.15— 9.00 Guten Morgen, lieber Hörer!
 9.00— 9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 9.20—12.00 Sendepause.
 12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
 12.05—14.00 Es spielt das grosse Rundfunkorchester. Leitung: Fedor Selinski. Dazwischen:
 13.00—13.05 Mitteilungen in serbischer Sprache.
 14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 14.20—15.00 Umschaltpause.
 15.00—16.00 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht, anschliessend Wasserstandsmeldungen und Unterhaltungsmusik.
 16.00—16.05 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
 16.05—18.00 Heiterkeit und Fröhlichkeit. Ein froher Sonnabendnachmittag.
 18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
 18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
 18.45—19.15 Wien, du Stadt meiner Träume!
 19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.
 19.30—19.45 Das deutsche Lied. Es singt: Stanoje Jankowitsch.
 19.45—20.00 Wir plaudern über Sport.
 20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 20.20—21.45 Kunterbunt zur Abendstunde.
 21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer!
 22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 22.25—24.00 Schlager, die Sie gerne hören. Es spielt das Tanzorchester des Senders Belgrad. Leitung: Othmar Hofer.
 00.00— 1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

На трећи дан Ускрса, 7. априла, на Коларчевом универзитету, уметнички трио: гђица Анита Мезе, чланица Београдске опере, као солисткиња, и г. г. Преворшек и Туршић, чланови Радио-оркестра, дају уметничку приредбу у корист избеглима. Уметнички програм је изванредно изабран, па је разумљиво што је изазвао велико интересовање код Београдске публике. (Опшмак: А. Опшић)

